

Oaza plină de liniște și de aer proaspăt, Herăstrăul, marea grădiniță a cetății lui Bucur, îi ține pe copii, acum în zilele vacanței, cu oglinda calmă și răcoasă a salbelor sale de ape, cu miracole de flori înmiresmate, cu risipa de vegetație, cu bolți înalte de lumină și frumos.

PREGĂTIRI PENTRU NOUL AN ȘCOLAR

LA LICEELE DE SPECIALITATE

În săptămânile acestea, nu numai Ministerul Învățământului, dar și alte ministere în ramurile de activitate ale cărora vor funcționa licee de specialitate desfășoară intense pregătiri în vederea bunei organizări a acestora. Dorind să cunoaștem stadiul pregătirilor, am stat de vorbă cu lucrătorii din Ministerul Industriei Construcției de Mașini, Ministerul Industriei Metalurgice și Ministerul Minelor. Discuțiile s-au purtat peste tot asupra problemelor legate de asigurarea bazei materiale de funcționare a noilor licee și de încadrarea lor cu cadrele didactice necesare.

Vorbindu-ne despre aceste probleme, ing. **Claudiu Beiu**, director adjunct la Direcția de personal și învățământ a Ministerului Industriei Construcției de Mașini, ne-a arătat că pentru cinci din cele șapte licee din sectorul respectiv a fost de pe acum aproape în întregime rezolvată asigurarea bazei materiale. În prezent au loc lucrări pentru rezolvarea problemelor pe care le ridică asigurarea localurilor, a laboratoarelor și atelierelor pentru celelalte două licee (e vorba de liceele din București și din Iași).

Necesitățile de cadre de specialitate în sectorul construcției de mașini au impus luarea în considerare a înființării unui nou liceu de specialitate — la Craiova — unde, de altfel, există posibilitatea asigurării bazei lui materiale. Nădăjdindu-ne că în clădirea de care dispunem — ne-a declarat tovarășul **Beiu** — și cu sprijinul secției de învățământ a statului popular local se va putea deschide și acest nou liceu de specialitate.

Ministerul Industriei Construcției de Mașini — a continuat interlocutorul nostru — a luat de asemenea măsurile necesare pentru elaborarea proiectelor planurilor de școlarizare și a programelor noilor licee. Acestea au fost propuse spre aprobare Ministerului Învățământului.

— Și cadrele didactice? — Datorită faptului că cele mai multe dintre liceele din sectorul construcției de mașini vor funcționa în localități în care există și școli profesionale sau școli tehnice de maiștri cu același profil, încadrate cu profesori bine pregătiți, există cadrele de specialitate necesare. În ceea ce privește profesorii pentru obiectele de cultură generală, am luat legătură cu secțiile de învățământ ale sfaturilor populare, solicitându-le să recomande profesori buni, cu experiență.

Pe aceleași teme s-a desfășurat discuția și la Ministerul Industriei Metalurgice, în ramura de activitate a căruia vor funcționa liceele de specialitate de la Hunedoara și Galați. După cum ne-a informat tov. **Victor Pandia**, director adjunct la Direcția de personal și învățământ a Ministerului, sînt în curs măsuri concrete pentru completarea laboratoarelor, cabinetelor și atelierelor acestor licee cu material didactic corespunzător. Pînă în jurul datei de 20 iulie, cu sprijinul Ministerului Învățământului, vor fi rezolvate și problemele legate de definitivarea conducătorilor noilor licee și, de asemenea, lucrările de selecționare a cadrelor didactice de specialitate.

La Ministerul Minelor, șeful serviciului de resort, tov. **P. Rădulescu**, ne-a informat că proiectele planului de învățământ pentru liceele de

PIONIERII

Aș spune că Pionierii reprezintă darul cel mai frumos și cel mai de preț, dar pe care societatea noastră și-l face ei însuși. Asupra lor se îndreaptă, cu o permanentă existență, sentimentele prietenești ale ființelor, multiple și asociate scopurilor și perspectivelor necesare.

Educația muncii, element de legătură, practic, în viața de toate zilele, pînă la bătrînețe, tot aici începe, tot la acești ani ai pionieratului, cînd societatea le deschide orizonturile în imensul continent nedefinit al învățării, cînd se bat pionierii și se arcușesc podurile peste riurile, alfel de netrecut, ale cunoașterii, ale culturii. În măsura în care se detașează de cercul intim al familiei, și se adaugă concomitent cercului larg al Organizației Pionieresti, copiii noștri ne aduc nouă, părinților, înțeleșurile mai largi ale educației, ale acelei educații ce se adaugă, ce pune în lumină și ce trece dincolo de neprețuiri și hotărîtorii în multe, cel șapte ani de-acasă.

Intrînd în Organizația de pionieri, fără să piardă nimic din atribuțiile copilăriei, iată-i

ION HOREA

(Continuare în pag. 4-a)

specialitate din Baia Mare și Petroșani, ca și programele de profil pentru anul I au fost depuse la Ministerul Învățământului spre aprobare. Serviciul de resort din Ministerul Minelor se preocupă în prezent de pregătirea manualelor necesare, din care o parte au și fost comandate Editurii didactice și pedagogice. În ceea ce privește asigurarea bazei materiale a noilor școli, un local există în dotare proprie, iar altul a fost preluat în aceste zile de la organele statului popular local. În prezent se desfășoară la ambele școli lucrări de amenajare a sălilor de clasă, de pregătire a mobilierului școlar necesar, a laboratoarelor și atelierelor, de înzestrare a acestora cu materiale didactice. Posibilitățile locale — a precizat tov. **P. Rădulescu** — vor satisface încadrarea noilor școli cu cadre didactice, atît pentru obiectele de cultură generală cit și pentru obiectele de cultură tehnică.

T. DUMITRESCU

CONFERINȚA UNIUNII SINDICATELOR

DIN INSTITUȚIILE DE ÎNVĂȚĂMÎNT ȘI CULTURĂ

În zilele de 4 și 5 iulie a avut loc în Capitală Conferința Uniunii Sindicatelor din Instituțiile de Învățământ și Cultură. Conferința a analizat profund și multilateral activitatea Uniunii Sindicatelor din învățământ și cultură în lumina sarcinilor care au fost trasate învățământului de cel de-al IX-lea Congres al Partidului Comunist Român și în lumina recentelor hotărîri ale Congresului Sindicatelor.

Pornind de la succesele înregistrate de poporul nostru sub conducerea partidului în anii șesenalului, darea de seamă a prezentat într-un succint bilanț realizările oamenilor muncii din instituțiile de învățământ și cultură. Cu sprijinul larg al organelor și organizațiilor sindicale, în acești ani s-a încheiat generalizarea învățământului de 8 ani, ceea ce situează țara noastră printre țările cele mai înaintate din lume din punct de vedere al nivelului cultural. În anul școlar 1965—1966 numărul elevilor cuprinși în licee este de 12 ori mai mare decît în anul școlar 1938/1939, iar în școlile profesionale și tehnice și în învățământul superior numărul elevilor și studenților a crescut de 5 ori. În șesenal școlii profesionale și tehnice s-au pregătit 285.000 de muncitori calificați și 100.000 cadre cu pregătire medie, iar învățământul superior a dat economiei și culturii peste 77.000 de specialişti.

Sindicatelor din învățământ au adus o mare contribuție la întărirea bazei didactice-materiale a școlilor. În învățământul de cultură generală, profesional și tehnic au fost date în folosință, în anii șesenalului, 26.000 săli de clasă. Școlile au fost înzestrate cu biblioteci bine dotate și noi surse de material didactic. În învățământul superior au fost construite noi localuri și laboratoare moderne utilate. Noi cămine și cantine au fost puse la dispoziția elevilor și studenților.

În același timp, sindicatelor din învățământ au stimulat prin multiple mijloace pe profesori și învățători la o activitate de nivel mereu mai ridicat pentru educarea tinerii generații, pentru înarmarea ei cu marile cuceriri ale culturii, științei și tehnicii contemporane, au sprijinit munca lor individuală și colectivă de perfecționare, i-au educat în spiritul răspunderii pentru eficiența muncii din școală, în spiritul colaborării și intrajutorării tovarășești. Sindicatelor din învățământ au participat, de asemenea, în mod eficient la acțiunile privind extinderea învățământului seral și fără frecvență.

Considerînd ridicarea nivelului calificării profesionale și al pregătirii pedagogice a cadrelor didactice drept o verigă principală a activității contemporane, au sprijinit perfecționarea învățământului. Biroul Executiv al Uniunii Sindicatelor din învățământ și cultură a acordat o atenție deosebită conținutului, formelor și eficienței acestei activități. Așa cum s-a arătat în darea de seamă, ca urmare a orientării date de Biroul Uniunii, sindicatelor din învățământ din Caransebeș, Lugoj, Sibiu, Galați etc., ca și Clubul sindicalilor din învățământ din Capitală, au inițiat numeroase acțiuni care au contribuit la informarea permanentă a învățătorilor și profesorilor asupra problemelor noi din domeniul științei și tehnicii. S-au organizat astfel cicluri de conferințe, simpoioane, recenzii, reviste ale presei pedagogice. De asemenea, sindicatelor din învățământ au acordat, mai ales în ultima perioadă, un sprijin intens activității desfășurate de institutele de perfecționare a cadrelor didactice, au mobilizat pe profesori și învățători în vederea înscrierii la examenele de grad.

Relevînd succesele obținute în domeniul învățământului, darea de seamă a analizat totodată unele deficiențe existente și a propus măsuri menite să ducă la creșterea competenței și a aportului organizațiilor sindicale la îndeplinirea marilor sarcini puse de partid în fața oamenilor muncii din școli. Referindu-se la sarcina trasată școlii de Congresul al IX-lea al P.C.R. de a ridica necontenit nivelul pregătirii de cultură generală a tineretului, darea de seamă a arătat că sindicatelor din învățământ au datorat și intensificarea sprijinului acordat cadrelor didactice în vederea perfecționării lor profesionale. Astfel, apărînd că în unele regiuni numărul celor înscrise la examenele pentru obținerea gradului II și gradului I este încă nesatisfăcător, darea de seamă a chemat sindicatelor din învățământ să se ocupe mai stăruitor de stimularea cadrelor didactice în vederea trecerii acestor examene și să le crezee, în același timp, condițiile necesare. De asemenea, darea de seamă a

rătat că se manifestă în continuare fenomene de supraincercare a unor cadre didactice cu sarcini extra-profesionale, situație care dăunează nu numai bunei pregătiri pentru lecții, ci și prezentării la examenele de grad. De aceea, a cerut sindicatelor să lupte pentru aplicarea hotărîrilor de partid și de stat cu privire la continua îmbunătățire a condițiilor de muncă ale cadrelor didactice.

Un important capitol al dării de seamă s-a ocupat de activitatea sindicatelor din învățământul superior, din instituțiile de artă, edituri, presă, poligrafie, relevînd cele mai importante probleme care stau în fața acestor sindicate și preconizînd numeroase măsuri menite să asigure creșterea aportului lor la îndeplinirea sarcinilor ce le-au fost trasate de partid.

În mod special a subliniat darea de seamă faptul că, în lumina prevederilor noului Statut al U.G.S., cresc rolul, atribuțiile și sarcinile sindicatelor și ale Uniunii. Acestea au datorat să se preocupe permanent de îmbunătățirea stilului și metodelor lor de muncă, să aplice în mod consecvent principiul muncii colective, să organizeze temeinic controlul îndeplinirii sarcinilor.

Luînd cuvîntul în cadrul discuțiilor, numeroși participanți la conferință au împărtășit experiența lor în munca sindicală și-au spus punctul de vedere cu privire la problemele ridicate.

Noul Statut al Uniunii Generale a Sindicatelor, investirea cu atribuții sporite a sindicatelor, a spus în cuvîntul său tov. **Nicolae Profeanu**, profesor la Liceul din Giurgiu, vor contribui în mare măsură la intensificarea activității sindicatelor, la creșterea aportului acestora în impresionanta operă de desăvîșire a construcției socialiste. Inițiată și condusă de Partidul Comunist Român.

În cuvîntul lor tovarășii **Maria Ovidenie** de la Școala generală din comuna Fîrțănești, raionul Bujor, **Elena Frunză**, de la Liceul „Decembrie” din Deva, **Tamaș Margareta**, de la Liceul pedagogic din Tg. Mureș, s-au referit la răspunderea care revine cadrelor didactice din învățământ în organizarea și desfășurarea întregii munci sindicale.

Arătînd preocupările sindicatului învățământ din orașul Galați, tov. **Maria Tofan**, președintele comitetului acestui sindicat, s-a referit în cuvîntul său la sprijinul pe care l-au acordat organizațiile sindicale popularizării experienței înaintate a cadrelor didactice și organizării timpului lor liber. Au fost organizate seri pedagogice, simpoioane, schimburi de experiență între cadrele cu activitate îndelungată la catedră și cadrele tinere, seri literare și muzicale, conferințe pe teme din istoria artelor și muzicii, excursii etc. Tovarășa **Tofan** a propus să se organizeze cursuri de perfecționare și pentru alți învățători decît cei înscriși la examenele de definitivare și pentru obținerea gradelor didactice, să se confecționeze mai mult material didactic pentru clasa I, să se organizeze emisiuni de radio și televiziune care să popularizeze experiența cadrelor didactice. În încheiere ea și-a exprimat convingerea că sarcinile trasate unionierilor pe ramuri de Congresul sindicatelor vor duce la îmbunătățirea activității sindicatelor, la ridicarea ei pe o treaptă superioară.

Tovarășa **Ileana Szilagy** de la Școala generală nr. 1 din Salonta, regiunea Crișana, a arătat că organizația sindicală de la această școală s-a preocupat de sprijinirea activității metodice în comisiile pe obiecte și în cercurile pedagogice. O atenție deosebită a fost acordată comisiilor dirigintilor, îndeosebi în ceea ce privește stringerea legăturilor școlii cu familiile elevilor. Organizația sindicală a sprijinit, de asemenea, introducerea mijloacelor moderne de predare, care au adus o contribuție prețioasă la obținerea unor rezultate mai bune în predarea unor obiecte de învățământ. Aceste preocupări ale organizației sindicale au avut consecințe pozitive asupra rezultatelor obținute la sfîrșitul acestui an școlar. Astfel, 91,81% elevi au promovat anul școlar, 81,17% obținînd note bune și foarte bune. În încheierea intervenției sale tov. **Ileana Szilagy** a făcut mai multe propuneri printre care unele legate de orientarea muncii dirigintilor, de sprijinirea cadrelor didactice în documentarea de specialitate.

Numeroși vorbitori s-au referit la sarcinile legate de buna organizare a muncii în liceele de specialitate. Tov. **Maria Pariza**, președinta sindi-

catului de la Liceul nr. 2 din orașul Craiova, a arătat că sindicatelor din școlile acestui oraș au inițiat, împreună cu organele administrative, o serie de acțiuni menite să îndrume pe absolvenții școlilor generale spre liceele de specialitate pentru care au aptitudinile. Organele sindicale au acordat atenție sporită și popularizării școlilor profesionale, sprijinind organizarea sistematică a muncii de orientare profesională.

O problemă care trebuie să stea în momentul de față în fața organizațiilor sindicale din școli, a spus prof. emerit **Teodor Burcescu**, din București, este popularizarea metodelor moderne de predare. În această privință Comitetul sindicatului învățământ din raionul 30 Decembrie a organizat o serie de conferințe pe tema învățământului programat care au stîrnit un deosebit interes în rândurile cadrelor didactice. De asemenea, Comitetul a mobilizat cadrele didactice să folosească larg în predare mijloacele audio-vizuale.

Mulți vorbitori au subliniat datorită sindicatelor de a acorda o atenție sporită creșterii nivelului ideologic și cultural al membrilor de sindicat. Ei au arătat contribuția adusă în această direcție de învățământul ideologic, de activitatea cultural-artistice pe care o desfășoară sindicatelor. Vorbind despre experiența dobîndită în această direcție de Sindicatul învățământ din Cîmpulung Moldovenesc, tovarășa **Veronica Livescu**, de la Liceul „Dragoș Vodă”, a arătat modul în care s-a reflectat creșterea nivelului ideologic și cultural al cadrelor didactice din acest oraș în munca profesională: școlarizarea de sută la sută, promovabilitate de 92 la sută în condițiile unei exigențe sporite. La examenul de bacalaureat din ultima sesiune au reușit 80,67 la sută din elevii prezentăți.

Un loc larg au ocupat în cuvîntul participanților la discuții problemele legate de cercetarea științifică a cadrelor didactice. Tovarășii **Valeriu Motșan** (Satu-Mare), **Erna Oberth** (Rîșnov), **Steliana Stănescu** (Pitești), **Marin Gaspar** (Ploiești), **Aurelia Nicuță** (Bacău) s-au referit la diferite aspecte ale muncii de cercetare științifică în domeniul pedagogiei, făcînd propuneri menite să sporească sprijinul sindicatelor din învățământ pentru a stimula mai mult această muncă.

Numeroși vorbitori, printre care tovarășii **Milțade Filipescu**, **Dumitru Atanasiu**, **Nicolae Tîș**, **Gheorghe Cosma**, **Nicolae Nișescu** și alții s-au referit în cuvîntul lor la diferite aspecte ale activității sindicatelor din instituțiile de învățământ superior, din instituțiile de artă și din întreprinderile poligrafice.

Referindu-se la sarcinile actuale ale învățământului din țara noastră așa cum rezultă ele din documentele Congresului al IX-lea al P.C.R., tov. **Jean Livescu**, adjunct al ministrului învățământului a arătat unele din măsurile luate de minister pentru îndeplinirea acestor sarcini. Ministerul Învățământului a inițiat astfel o serie de consultații colective cu privire la probleme de profil ale învățământului de tip mediu și ale învățământului superior, la aspectele pe care le implică modernizarea conținutului învățământului și a metodelor de predare în condițiile rapidei evoluții a științei și tehnicii, la perfecționarea pregătirii personalului didactic de toate gradele, la promovarea cercetării științifice, la elaborarea programelor învățământului de cultură generală și ale învățământului superior. Trebuie subliniat că în organizarea tuturor acestor acțiuni ministerul s-a bucurat de sprijinul larg al Uniunii Sindicatelor din învățământ și Cultură.

Pe baza consultărilor care au avut loc pînă în prezent s-au și luat o serie de măsuri importante. După cum se știe, la recenta sesiune a Marii Adunări Naționale ministrul învățământului a prezentat, din însărcinarea Consiliului de Miniștri, proiectul de lege cu privire la înființarea, organizarea și funcționarea liceelor de specialitate, proiect care a fost adoptat în unanimitate. Ministerul a alcătuit de asemenea, pe baza sarcinilor stabilite de Congresul al IX-lea al P.C.R., un studiu privind problemele fundamentale ale dezvoltării învățământului de toate gradele în următorii ani. În fața școlii, a cadrelor didactice, stau, după cum se vede, sarcini de o deosebită însemnătate. Sindicatelor din

(Continuare în pag. 2-a)

PUTNA

LĂCAȘ DE CULTURĂ ȘI ARTĂ AL EPOCII LUI ȘTEFAN CEL MARE

S-au împlinit cinci veacuri, de cînd, așa cum înregistra laconic un călugăr cronicar scriind vechiul letopiseț al Moldovei în redacția putnească, „în anul 6974 (1466), iulie 10, s-a început să se zidească, cu ajutorul lui Dumnezeu, sfînta minăstire... la Putna”.

În legătură cu începuturile minăstirii s-au scris numeroase legende. În ale sale „O samă de cuvinte”, Ion Neculce scrie: „Ștefan-vođă cel Bun cînd s-a apucat să facă minăstirea Putna, au tras cu arca minăstirea vođă dintr-un vivru de munte ce este lingă minăstire; și unde au agiunsu săgeata, acolo au făcut prestolul în oltariu. Și este mult locu de unde au tras, pînă în minăstire. Pus-au și pe trei boierășii de au tras, pre vătavul de copil și pre doi copii din casă. Deci unde au cădzut săgeata vătavului de copil au făcut poarta, iară unde au cădzut săgeata unui copil din casă, au făcut clopotnița”. Și mai departe, vorbind despre marea minăstire, Neculce consemnează: „Și așa au fost făcut minăstirea de frumoasă, tot cu aur poleită, zugrăvială mai mult aur decit zugrăvială și pre dinlăuntru și pre dinafară, și acoperită cu plumb. Zic călugării să fi fost făcut și sfesnicele cele mari și cele mici și policandru și hora tot prisne de argint”.

Prin așezarea sa izolată între obcinele împădurite din nordul Moldovei și prin puternicele sale fortificații, Putna putea constitui un loc de retragere bine apărat, în caz de primejdie, pentru domn, familia și boierii săi. Construcția originală, de mari proporții, avea aspect de cetate. Un desen din anul 1737 înfățișează minăstirea înainte de refacerea ulterioară din același veac, în toată frumusețea ei impunătoare, de adevărată cetate, cu un zid puternic în jur, formînd un patruleter străjuit de 8 turnuri, din care s-a mai păstrat doar turnul tezaurului. În mijloc se înalță biserica minăstirii, la miază-zi erau chiliele călugărilor, iar la miază-noapte casa domnească și stăreția. Într-una era străjuită de un turn puternic, dărîmat și reconstruit mai spre sud în secolul al XVIII-lea, dar care mai păstrează vechea planșă din 1484.

Începînd cu anul 1466 minăstirea Putna a fost bogat înzestrată prin dăni domnești și boierășii, devenind o mare proprietate funciară feudală. Potrivit hrisovului de întărire a averilor și privilegiilor minăstirii Putna din 2 februarie 1503, ea ajunsese să stă-

pnească, în decurs de aproape 40 de ani de la fundare, 31 de sate, vii pe dealul Hîrlăului, brașe în jurul minăstirii, prisacă la Comarna, sălășe de robi țigani. Primea și merite sau dăni anuale domnești, ca 12 buți de vin, drobi de sare, avea dreptul de a judeca și a strînge amenzi din satele sale, de a încasa dări de la circumiile din țirgul Siret, de la „vama cea mică de pe Suceava, la Jicov” și de la un „pod umblător pe Siret”. Iar pentru îndestularea cu peste, minăstirea Putna primea de la domnie scutire de vamă pentru 3 care trimise pentru cumpărarea peștelui, primăvara și toamna.

Încă de la înființare, Ștefan cel Mare a dorit ca la Putna să ia naștere un nou centru cultural și artistic, la a cărui constituire și-au dat contribuția și unele minăstiri întemeiate mai înainte, cu veche tradiție cărătorească și de artă. În cadrul unei adevărate „roiri culturale” s-au așezat la Putna călugării de la minăstirea Neamțu care, încă din anul 1467, terminau cîteva manuscrise bogat împodobite. Nicodim, un iscusit călugăr caligraf și miniaturist nemțean, și-a însemnat cu acest prilej numele pe un mic scris de el. Șase ani mai tîrziu, în 1473, el a împodobit cu frumoase miniaturi tetraevan-gheul scris aici și dăruit de Ștefan cel Mare minăstirii Humor, manuscris care păstrează și cel mai autentic portret al marelui domn. Dintre cei 25 de pisari de manuscrise cunoscuți din vremea lui Ștefan cel Mare, peste o treime provin de la Putna. Tot aici s-au redactat, în primele decenii ale secolului al XVI-lea, cele două variante ale letopisețului zis de la Putna, una din cele mai vechi și frumoase cronici ale Moldovei. La 1581, cărturarul Lucaei, bun cunoscător al dreptului European de sud-est, a alcătuit aici „Pravila” lui, unul din vechile monumente juridice ale țării noastre. Aici au fost alcătuite și operele muzicale ale „ritorului” și „protopsaltului” Eustație, mărturie a faptului că, după școala muzicală bizantină, Putna a fost lăcașul celei mai vechi școli muzicale din Europa de sud-est. Tradiția culturală a minăstirii a fost ilustrată și de „Pascalia” igumenului Siluan și de alte cîteva mici tratate de astronomie, ca și de bogata operă de traducător, prelucrător și croicnicar a lui Vartolomeu Măzărăneanu.

Putna a primit începînd de la înființare, ca toate celelalte mari minăstiri, și o bogată zestre de

broderii, tesături și lucrări de argintărie. Multe din ele au fost distruse cu prilejul incendiului din 1484. Între cele păstrate, puține la număr, la muzeul minăstirii, unele sînt lucrări de școala bizantină, realizate, se pare, de meșteri aduși în Moldova de principesa Maria de Mangop, de viață imperială bizantină, cea de a doua soție a lui Ștefan cel Mare. Altele sînt opere locale influențate de arta bizantină, ca acoperămîntul de mormînt din 1477 cu chipul Mariei de Mangop, unul din cele mai frumoase exemplare de veche broderie românească.

Tot aici s-au păstrat și prețioase broderii de mătase și fir de aur, produse ale vestitelor ateliere florentine și venetene, pe care Ștefan cel Mare, familia și curtea sa le foloseau pentru costumele de ceremonie și pentru împodobirea interioarelor curților domnești, a bisericilor sau minăstirilor. Un astfel de veșmînt din catifea cu fir de aur valora de la 50 la 100 de galbeni, echivalînd cu prețul unui sfer de sat.

În afara lucrărilor de cult realizate în atelierele moldovene, în Moldova se aduceau și exemplare de artă din Transilvania sau din țări străine. Unele obiecte de argintărie erau comandate vestitelor argintari de la Bistrița sau Brașov, cum este, de pildă, cădelnița dăruită minăstirii Putna de Ștefan cel Mare în 1470, care prin stilul ei gotic indică o proveniență transilvăneană. La Putna se păstrează și așa zisa raclă a moaștelor Sfîntului Ioan cel Nou, o operă de artă renașcentistă, lucrată într-un atelier din Italia de nord spre sfîrșitul secolului al XV-lea. Tezaurul de manuscrise, broderii, argintărie sau alte obiecte de artă de la Putna constituie o mărturie grăitoare a înfloririi culturale și artistice a epocii lui Ștefan cel Mare, oglindind și în acest domeniu progresul care se realizase în Moldova în cea de a doua jumătate a secolului al XV-lea.

Trebuie menționat că, paralel cu lăcașurile de cultură și artă minăstirești, în Moldova epocii lui Ștefan cel Mare au progresat sau au luat naștere, pe măsura întăririi autorității domnești, și centralizării statului și dezvoltării vieții orășenești, și alte centre de cultură. Un asemenea centru a fost, în primul rînd, curtea domnească, cu o activitate de cancelarie tot mai intensă, unde s-a alcătuit și cronica de curte a domniei lui Ștefan. Tot

atunci s-a format cultura orășenească cu un pronunțat caracter laic și practic.

Astăzi, după 5 veacuri, luptele eroice și creațiile remarcabile ale înaintașilor noștri din Moldova condusă de marele voevod reprezentată o pildă vie și luminoasă. Dînd o înaltă prețuire luptei de apărare a neamului țării și efortului creator, material și spiritual al maselor populare din Moldova epocii lui Ștefan cel Mare, conducătorii de partid și de stat au scris în cartea de aur a Muzeului Minăstirii Putna, cu prilejul vizitei făcute la sfîrșitul lunii mai în regiunea Suceava: „Aceste locuri evocatoare care mărturisesc vechimea tradițiilor noastre de luptă, de cultură și civilizație sînt o adevărată școală de patriotism și încredere în forța poporului, care, stăpînîndu-se pe soarta sa, continuă astăzi glorioasele tradiții ale înaintașilor, construindu-și o patrie nouă, înfloritoare, socialistă”.

Munca constructivă pe care o desfășoară astăzi poporul nostru, sub conducerea Partidului Comunist Român, pentru înflorirea continuă a României Socialiste reprezintă continuarea celor mai valoroase tradiții ale trecutului, ridicate, prin lupta eroică a partidului, pe o treaptă superioară. La o jumătate de mileniu de la ridicarea Putnei, în patria noastră înnoită poporul își consacră forțele sale descătășate dezvoltării și întăririi necontenite a țării.

Făcînd cunoscute tineretului însemnatele realizări ale școlii de cultură constituite la Putna, faptele eroice cărora le-a fost martor acest străvechi lăcaș, învățătorii și profesorii contribuie mult la formarea tinerei generații în spiritul dragostei de patrie, al mîndriei față de comorile de artă și cultură create de poporul nostru.

Vizitele organizate cu elevii acum, în vacanță, la minăstirea Putna, lectura în tabere a unor texte din cronicari referitoare la istoricul acesteia, a unor fragmente de proză și a unor versuri închinute Putnei și lui Ștefan cel Mare — cîntorul ei — iată doar cîteva căi de valorificare a acestor strălucite pilde.

CORINA NICOLESCU
șef de secție la Muzeul de artă al Republicii Socialiste România

dr. RADU MANOLESCU
lector la Facultatea de istorie a Universității București

Subliniind progresul continuu al învățămîntului de toate gradele în țara noastră pentru crearea cadrelor necesare economiei și culturii naționale, vorbitorul s-a oprit asupra contribuției sindicatelor la obținerea acestor succese. Sub conducerea organizațiilor de partid, sindicatele din instituțiile de învățămînt au stimulat interesul cadrelor didactice pentru perfecționarea continuă a măiestriei lor pedagogice, pentru predarea lecțiilor în strînsă legătură cu practica construcției socialiste, și-au adus contribuția la educarea învățătorilor, profesorilor, pedagogilor în spiritul disciplinei socialiste, la mobilizarea cadrelor didactice în acțiunile menite să ducă la lărgirea orizontului de cunoștințe culturaleștiințifice ale oamenilor muncii.

Sindicatele din instituțiile de cultură și artă au adus un aport însemnat și permanent la ridicarea nivelului artei românești, la creșterea prestigiului său în țară și peste hotare, la educarea estetică a maselor.

Muncitorii, inginerii și tehnicienii din industria poligrafică au fost sprijiniți de sindicate pentru obținerea importanțelor succese în tipărirea cărților, revistelor și ziarelor în condiții cit mai bune. Organizînd întrecerile socialiste, sindicatele au antrenat larg masele din acest sector de activitate la îndeplinirea și depășirea sarcinilor de plan și a angajamentelor.

În continuare tov. Dumitru Gheorghiu s-a referit la sarcinile

CONFERINȚA UNIUNII SINDICATELOR DIN INSTITUȚIILE DE ÎNVĂȚĂMÎNT ȘI CULTURĂ

(Urmare din pag. 1)

de mare răspundere pe care le pun în fața oamenilor muncii din învățămînt și cultură prevederile noului plan cincinal și a arătat că, prin hotărârile adoptate, Congresul Sindicatelor a creat cele mai bune condiții pentru sporirea contribuției sindicatelor la îndeplinirea acestor sarcini. Aceasta deschide noi perspective pentru ca forța și capacitatea sindicatelor, experiența bogată acumulată de ele în decursul anilor să fie folosite mai din plin.

În raport cu realitățile concrete ale țării noastre și ținînd seama de experiența de pînă acum, noul statut stabilește rolul și sarcinile Uniunii sindicatelor pe ramuri de producție. Investiția acestora cu dreptul de a conduce activitatea sindicatelor din ramura respectivă în rezolvarea problemelor de producție, sociale și profesionale specifice face să crească rolul și competența lor. Prin această măsură se asigură conducerea, pe specificul ramurii, a sindicatelor, se realizează o legătură directă, sistematică între Uniuni și sindicatele din ramurile respective, se creează condiții pentru acordarea unui sprijin concret și diferențiat în rezolvarea problemelor respective, ceea ce va influența pozitiv asupra activității generale a sindicatelor.

Comitetul Uniunii Sindicatelor din Învățămînt și Cultură, Biroul său executiv — a spus vorbitorul — le revine sarcina de a cuprinde și cunoaște în cel mai scurt timp sarcinile și problemele pe care le au de rezolvat sindicatele afiliate, de a manifesta o atitudine activă și competentă în relațiile cu conducerea unităților, ale ministerelor, organelor de stat. Pe baza atribuțiilor prevăzute în Statut, Comitetul Uniunii, are datoria să participe activ la elaborarea și aplicarea măsurilor de perfecționare a învățămîntului de toate gradele, să-și dea aportul la mobilizarea cadrelor didactice pentru îmbunătățirea întregului proces instructiv-educativ ce se desfășoară în școli, la continuarea perfecționare a planurilor și programelor școlare, a manualelor, îmbunătățirea permanentă a metodelor de transmitere a cunoștințelor.

Planificarea judicioasă a muncii școlilor constituie o premisă de bază în realizarea cu succes a sarcinilor pe care le au acestea. De aceea, organizațiile sindicale au datoria de a cunoaște temeinic planul general de muncă al școlii, mobilizînd cadrele didactice la realizarea lui în cele mai bune condiții.

Referindu-se la sarcinile care revin organelor sindicale în domeniul perfecționării pregătirii cadrelor didactice, vorbitorul a subliniat datoria acestora de a sprijini Ministerul Învățămîntului și al Școlii în organizarea de acțiuni care să stimuleze dorința învățătorilor și profesorilor de a studia, de a fi la curent cu tot ce este nou în domeniul specialității respective, de a folosi metode și procedee eficiente care să asigure însușirea temeinică de către elevi a cunoștințelor predate. Mai mult și mai perseverent trebuie să se ocupe sindicatele din școli de mobilizarea și sprijinirea învățătorilor și profesorilor pentru obținerea gradelor didactice. În același timp, este necesar să se manifeste mai multă grijă pentru folosirea formelor prin care sindicatele pot contribui direct la perfecționarea cadrelor didactice, la ridicarea nivelului lor ideologic și cultural, la dezvoltarea conștiinței lor socialiste. O asemenea formă o reprezintă, de pildă, organizarea excursiilor documentare în grup, pe specialități, îndeosebi în timpul vacanțelor de vară. Vizitarea diferitelor monumente și locuri istorice care amintesc de trecutul glorios de luptă al popoului nostru, de tradițiile eroice ale clasei muncitoare, vizitarea noilor combinate și uzine care dovedesc dezvoltarea impletuoasă a industriei noastre socialiste dau posibilitatea cadrelor didactice de a ține lecții mai atractive, mai bogate în conținut, mai strîns legate de viață, de practica construcției socialiste.

Comitetul Uniunii, organizațiile sindicale vor trebui să se preocupe mai îndeaproape de răspîndirea metodelor folosite de cadre didactice, să o bogată și îndelungată practică, pentru a oferi cadrelor tinere prilejul de a învăța din experiența pedagogică înaintașii.

Referindu-se la sarcinile ce revin școlii în domeniul educației patriotice a maselor, vorbitorul a atras atenția că, prin natura muncii lor, învățătorii și profesorii au nobila îndatorire de a-și consacra toată pasiunea și pricepera pentru a sădi în inimile copiilor și tinerilor sentimentul de prețuire a trecutului glorios al poporului, de dragoste neafărmurită față de patria și fața de patrie, dorința de a dobîndi cele mai înaintate cunoștințe în domeniul științei și tehnicii. Ei trebuie să educe la tînăra generație dragostea față de muncă, dorința fierbinte ca fiecare tînăr să-și desăvîrșească pregătirea, să-și consacre întreaga viață înfloririi patriei socialiste, îndeplinirii comunismului.

Sindicatele din școli sînt chemate să sprijine mai mult cadrele didactice pentru a se ocupa o grijă sporită organizării și desăvîrșirii activității lectoratelor pentru părinți, orientării juste a conținutului lor, pentru a contribui la dezvoltarea simțului de răspundere al părinților față de educarea copiilor. Cadrele didactice au datoria de a ajuta mai mult, mai îndeaproape familiile să modeleze cu grijă și răbdare personalitatea copiilor, să plămădească în conștiința lor înaltele principii etice ale societății noastre, să le dezvolte pasiunea pentru muncă și învățare, trăsăturile omului nou, un caracter integru, cu o concepție înaltă despre lume și viață.

Potrivit noilor măsuri luate de partid pentru îmbunătățirea muncii cu pionierii, crește rolul școlii, al învățătorilor și profesorilor, care poartă răspunderea principală pentru pregătirea și educarea copiilor. Organele și organizațiile sindicale din școli vor trebui să sprijine activitatea pionierescă, pentru ca aceasta să poată completa în cit mai bune condiții munca educativă care se realizează în procesul de învățămînt.

Totodată sindicatele au datoria de a mobiliza cadrele didactice ca, în cadrul activității lor obștești, folosind cele mai variate forme și mijloace, să participe activ la educarea maselor, la răspîndirea cunoștințelor științifice, să contribuie și mai activ la ridicarea nivelului de cunoștințe profesionale ale tîrînilor cooperatori, la introducerea și generalizarea în practică a metodelor agrotehnice înaintate.

Vorbitorul s-a oprit în continuare la sarcinile ce revin sindicatelor din învățămînt superior, din instituțiile de artă, poligrafie.

Referindu-se la sarcinile ce revin sindicatelor din instituțiile de învățămînt superior, din instituțiile Academiei, vorbitorul a subliniat necesitatea de a sprijini legarea mai strîns a activității de cercetare științifică de cerințele producției, pentru formarea de cadre de înaltă calificare, necesare economiei naționale. Sindicatele din învățămînt superior au datoria de a participa activ la dezbaterile din cadrul Consiliilor științifice, de a sprijini îndeaproape conducerea institutelor pentru ridicarea nivelului științific al cursurilor, seminarilor și lucrărilor practice în Instituțiile Academiei, în învățămîntul superior și în instituțiile departamentale se desfășoară o intensă activitate de cercetare științifică în strînsă legătură cu cerințele de producție. Sindicatele din aceste institut au largă posibilități să contribuie la extinderea colaborării întreprinderilor productive cu cadrele de specialitate, pentru sporirea eficienței cercetării științifice, aflat cea fundamentală cit și cea aplicativă.

În legătură cu activitatea de vizitor a sindicatelor din instituțiile de cultură și artă, vorbitorul s-a oprit pe precădere asupra metodelor menite să contribuie la pregătirea profesională a colectivelor artistice, la atribuțiile sindicatelor în sprijinirea conducerii acestor instituții, în vederea alcătuirii repertoriului, precum și la ajutorul pe care sînt chemați să-l dea oamenii de artă dezvoltării activității artiștilor amatori.

Înfrățindu-se sarcinile ce revin sindicatelor din întreprinderile poligrafice, au fost subliniate probleme legate de organizarea întrecerilor socialiste, de îndeplinirea planurilor de producție și a angajamentelor, de lichidarea neajunsurilor care există în realizarea ritmică a planului.

Întărirea disciplinei socialiste a muncii fiind unul din sarcinile importante ale sindicatelor, vorbitorul a subliniat necesitatea unei contribuții și mai active a sindicatelor la promovarea atitudinii înaintate, socialiste față de muncă, la cultivarea trăsăturilor morale noi, în rîndurile cadrelor didactice, a oamenilor de artă, a tinerilor militanți pentru înfăptuirea politicii partidului nostru.

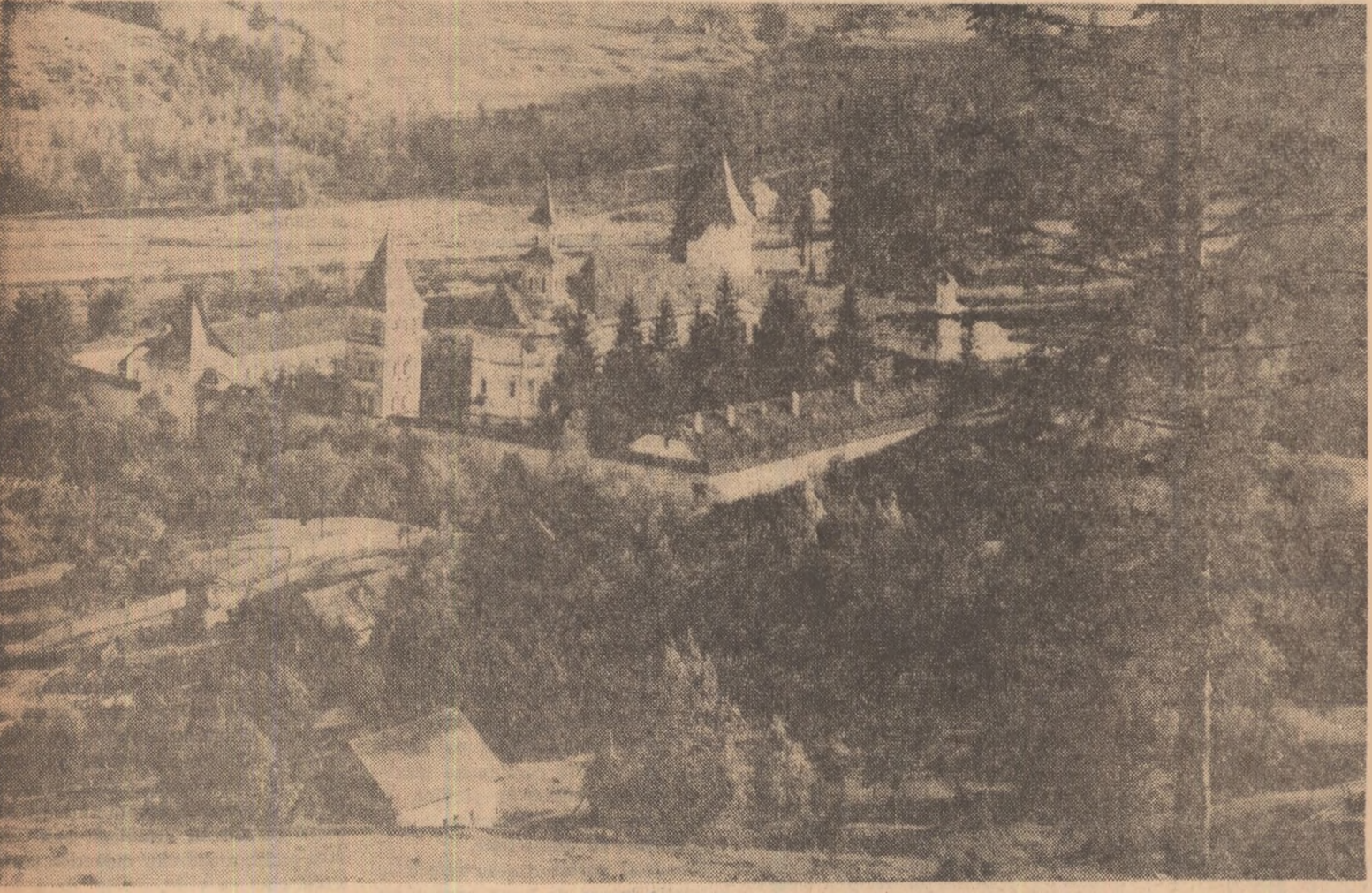
Vorbitorul a scos în evidență sarcinile ce revin sindicatelor în ce privește îmbunătățirea continuă a condițiilor de muncă și de viață ale oamenilor muncii.

Ca reprezentanți ale maselor largi de salariați, sindicatele din învățămînt și cultură trebuie să acorde o permanentă grijă îmbunătățirii condițiilor de muncă și de trai ale lucrătorilor din această ramură. Comitetul Uniunii și Biroul său executiv trebuie să urmărească elaborarea de către instituțiile de stat respective a normelor departamentale de tehnica securității muncii și îmbunătățirea continuă a acestora potrivit noilor tehnologii de producție, precum și aplicarea lor în unitățile subordonate. Sindicatele din școli și instituțiile de învățămînt trebuie să sprijine conducerea administrativă și sfaturile populare în asigurarea condițiilor de muncă și de viață, acordînd o deosebită grijă învățătorilor și profesorilor, în special celor care își desfășoară activitatea la sate, în centre muncitorești și în alte locuri mai îndepărtate de oraș. Biroul Uniunii și sindicatele să vegheze la respectarea timpului de odihnă și de lucru al salariaților.

În încheierea cuvîntului său, vicepreședintele Consiliului Central al Uniunii Generale a Sindicatelor s-a oprit asupra necesității îmbunătățirii continue a muncii organizatorice, promovarea consensului a muncii colective în întreaga activitate a sindicatelor.

Comitetul Executiv al Uniunii Generale a Sindicatelor din România — a spus tovarășul Dumitru Gheorghiu — este convins că sindicatele din instituțiile de învățămînt și cultură, sub conducerea organelor de partid, își vor îmbunătăți activitatea, vor munci cu hotărîre pentru mobilizarea membrilor lor la realizarea cu succes a sarcinilor mari ce le revin în etapa actuală, aducînd o contribuție tot mai importantă la înflorirea științei și culturii, la continuarea dezvoltării patriei noastre pe drumul luminos al socialismului.

Conferința a ales membrii noului Comitet al Uniunii Sindicatelor din Instituțiile de Învățămînt și Cultură. În prima sa ședință plenară, Comitetul a ales Biroul Executiv format din 15 tovarăși. În funcția de președinte al Uniunii Sindicatelor din instituțiile de învățămînt și cultură a fost ales tovarășul Mihail Roșlanu, vicepreședinte tovarășa Onița Gîlgor, secretar tovarășul Vasile Vlad.

Oameni ai școlii despre STATUTUL UNIȚĂȚILOR ȘI DETAȘAMENTELOR DE PIONIERI REGULAMENTUL CONSILIILOR ORGANIZAȚIEI PIONIERILOR

Pe țăgașul celeii mai depline realizări

Copiii, tineretul patriei noastre, s-au bucurat întotdeauna de atenție deosebită, de grija căldă a Partidului Comunist Român. O nouă și puternică mătură a acestei griji este faptul că partidul își asumă direct îndrumarea și conducerea organizațiilor de pionieri. Proiectul Statutului unităților și detașamentelor de pionieri și Proiectul Regulamentului Consiliilor organizației pionierilor din Republica Socialistă România, recent apărute în presă, statornicec noi temeri în munca complexă cu pionierii și vor avea implicații multiple în conținutul întregii activități instructiv-educative a școlii. Aceste proiecte stabilesc forme noi de muncă, în concordanță cu interesele actuale și de perspectivă ale formării tinerilor generații, precum și un cadru organizatoric favorabil în cel mai înalt grad creșterii rolului și prestigiului organizației de pionieri, care se definește ca una din birghiile principale pentru mobilizarea școlărilor la învățătură, pentru educarea lor morală, patriotică, estetică și fizică.

Noua structură organizatorică a organizației de pionieri duce la creșterea rolului școlii, al răspunderii învățătorilor și profesorilor în desfășurarea activității educative în rândurile elevilor. Și este firesc să fie așa pentru că ei pot îndeplini cel mai bine cerințele unui proces educativ continuu și complex, care implică cunoașterea elevilor și aplicarea cu competență și suplete a unor metode și procedee variate, pentru că experiența și pricepera lor poate imprima acțiunilor pionieresti un conținut bogat, eliminând din ele formalismul și sablonul. În fiecare școală există numeroși profesori și învățători deopotrivă și unei vaste experiențe în munca cu copiii, numeroase disponibilități ce și așteaptă valorificarea. Noul mod de organizare a activității pionieresti, variatele forme de muncă preconizate oferă cel mai larg teren manifestării acestor disponibilități.

Munca cu copiii este, prin însăși natura ei, o muncă vie, dinamică. Ea nu se poate împăca cu formele rigide, cu rutina. Consider de aceea că este foarte bine venită înlăturarea din activitatea pionierescă a sedințelor, a rapoartelor de activitate și a altor forme care se aflau în neconcordanță cu vârsta, experiența și interesele pionierilor. Aceasta va aduce, cu certitudine, învierea mult dorită în munca cu pionieri.

Un timp de acțiune impresionant, cu valențe și posibilități educative dintre cele mai rodnice, se conturează chiar din primele alinente ale proiectului de Statut. Și ne gândim numai la cultivarea dragostei și mîndriei copiilor față de trecutul glorios de luptă al poporului nostru pentru eliberarea socială și națională. Cite căi ni se deschid pentru a ajunge la inima

și conștiința lor! Important este însă cum le folosim. Indicatorii prevăzuți în proiectul de Statut pun pentru noi multiple probleme de ordin pedagogic, metodic. Ele invită la inițiativă, la acțiune creatoare. Sintem chemați să găsim mijloace care să asigure maxima participare a conștiinței copiilor la activitățile pe care le organizăm, să-i atragem în procesul creator al elaborării și realizării acestora.

Procesele educative au în ele un dinamism specific față de care formarea personalității elevilor, educarea lor multilaterală ar fi de neconceput. În terenul activității pionieresti acest dinamism se va putea manifesta în modul cel mai concret și salutar dacă profesorii care vor face parte din consiliile organizației pionierilor vor ști să găsească cele mai potrivite acțiuni și metodica corespunzătoare de îndeplinire a lor. Se impune, de aceea, să ne clarificăm încă și mai bine problemele esențiale de psihologie a vârstei. Intre 9 și 14 ani, în perioada pionieratului, copiii se află la vârsta entuziasmului, a receptivității, la vârsta activității creatoare spontane. Sint dominați de interese de cunoaștere, de curiozitate și sensibilitate. E perioada când viteza personalitate prinde contur, când ecloază energii, mijsec, talente și aptitudini. Toate acestea se cer captate și dirijate cu pricepere. Organizația de pionieri creează premise trainice pentru intensificarea și lărgirea acțiunilor colective și, în cadrul acestora, condițiile pentru încurajarea și afirmarea însușirilor individuale, a inițiativelor personale. Prevederile proiectului de Statut și proiectului de Regulament permit transformarea în realitate și fapt a imenselor potențe și resurse ce se găsesc în masa tineretului școlar. Pasiunea și capacitatea cadrelor didactice, dragostea lor pentru copii, vor fi în măsură să dea viață acestor prevederi, să le împlinescă în funcție de specificul fiecărei școli. Prin aceasta se deschid pentru noi, profesori și învățători, cu multitudine de investigații metodice în munca educativă. Înțelegerea adâncă și nuanțată a documentelor care stau la baza muncii cu pionierii, aplicarea lor de pe poziția pedagogului de vocație, încalzit de dragostea pentru copii, căutător și promotor al noului, va impulsiona astfel nu numai activitatea pionierescă, punindu-i ritmul în acord cu impetuosa dinamică de dezvoltare a întregii țări, ci și întregul proces instructiv-educativ desfășurat în școală.

Printre atribuțiile Consiliului Național al Organizației pionierilor formulate în proiectul de Regulament apare și aceea privitoare la îndrumarea activității editoriale și de presă pentru pionieri și școlari. Ar fi bine, poate, să se prevadă aici și sarcina de a îndruma emisiunile de radio și televiziune destinate pionierilor și școlărilor, dat fiind rolul mare al acestor emisiuni ca mijloc de informare a copiilor, de influențare a personalității lor, de potențare a celor mai valoroase preocupări și creații școlare. Aceasta mi se pare deosebit de important, intrucit se știe că raza de acțiune și puterea de tracțiune a radioului și televiziunii sint foarte mari, întrecînd chiar, din acest punct de vedere presa și literatura pentru copii.

Cred că dacă vor fi conduse și coordonate nemijlocit de Consiliul Național al Organizației pionierilor, emisiunile radiofonice și televizate adresate pionierilor și școlărilor vor putea răspunde mai bine multiplicelor cerințe ale educației, vor putea deveni unul din principalele mijloace de generalizare a exper-

rienței pozitive a organizației pionierilor. Intrucit se preconizează ca Partidul pionierilor să funcționeze ca centru metodic al Consiliului Național, cred că între activitatea acestuia și mijloacele de propagandă audio-vizuale (televiziune și radio), va trebui să existe o coordonare perfectă, așa ca activitățile model ce se vor desfășura la palat să poată fi cunoscute „pe viu” în întreaga țară. Un studio cinematografic al acestui centru ar completa în mod fericit, prin filme despre viața organizațiilor de pionieri frunțase, posibilitățile de informare și îndrumare metodică.

Consider că printre materialele de îndrumare metodică ce vor fi elaborate de Consiliul Național va trebui să se numere și un regulament al concursurilor culturale-artistice pentru a se imprima de la început un caracter organizat și finalitate acțiunilor de masă desfășurate cu copiii, acțiuni care corespund în cel mai înalt grad entuziasmului și dorinței de afirmare caracteristice vârstei.

Tineretul de azi simte din plin grija ocrotitoare a partidului, care veghează la destinele lui, îi asigură toate condițiile pentru a urca scara întregii a cunoștințelor și a-și valorifica însușirile. Prin modul în care a conceput organizarea și conținutul activității pionieresti, partidul ne arată cum trebuie adunate laolaltă toate energiile tineretului și îndreptate pe țăgașul celei mai depline realizări.

Prof. ZINA SIRBU
directoarea
Liceului „M. Eminescu”-București

Condiții favorabile pentru o activitate rodnică

La fel cu toți colegii mei de muncă, socotesc că Hotărîrea plenară C.C. al P.C.R. din aprilie 1966 ca organizația de pionieri din țara noastră să aibă organe de conducere proprii, care să lucreze sub îndrumarea nemijlocită a organelor de partid, este de o deosebită însemnătate pentru ridicarea nivelului activității educative în rândurile copiilor. În acest fel se creează posibilități mai bune pentru ca activitatea pionierescă să se desfășoare cu mai multă eficiență educativă, pentru creșterea aportului ei la munca de formare multilaterală a elevilor. În același timp, este de mare însemnătate sarcina pe care plănara a trasat-o în fața școlii și a cadrelor didactice, cărora le-a cerut să-și sporească contribuția la îndrumarea activității pionieresti. Noi, cei ce lucrăm în școală, avem datoria să punem toată experiența noastră, toată pricepera noastră pedagogică în slujba îmbunătățirii conținutului activităților pionieresti, să facem ca aceste activități să răspundă într-un totu sarcinilor educației comuniste. Proiectul de Statut al unităților și detașamentelor de pionieri din Republica Socialistă România și proiectul Regulamentului Consiliilor Organizației pionierilor creează condiții deosebit de favorabile în acest scop.

Munca mea de peste 10 ani la catedră și ca instructor de pionieri mi-a arătat cât de important este ca activitatea cu pionieri să se desfășoare în cadrul unui sistem unitar, la care să contribuie laolaltă școala — cu toți învățătorii și profesorii ei — familia și organizația de tineret. Tocmai un asemenea sistem au în vedere documentele la care m-am referit mai sus.

Trecînd la prevederile acestor documente, aș vrea să mă opresc la câteva dintre ele. În primul rînd, la prevederea din proiectul de Statut în legătură cu primirea în organizația pionierilor. Proiectul spune că „școlarul care dorește să devină pionier se adresează verbal conducătorului detașamentului”. Noi știm că toți copiii doresc să fie pionieri. Dar nu toți sint conștienți de însemnătatea pe care o are faptul de a fi membru al acestei organizații. Știm că unii copii cer să devină pionieri pentru că colegii lor de bancă ori prietenii lor sint pionieri, pentru că i-au îndemnat părinții, pentru că vor să poarte cravata, epoleții și emblema etc. De aceea cred necesar ca Statutul să vorbească și despre necesitatea ca organizația de pionieri să-și pregătească pe școlari în vederea intrării lor în rândurile organizației. De asemenea, consider indicat ca școlarii care nu sint încă pionieri să asiste la adunările de primire în organizația de pionieri, să li se citească Statutul Organizației de pionieri, să fie ajutați să-și înțeleagă. Fiește că în această privință învățătorii și profes-

orii pot face foarte mult. Ținînd seama de vârsta și de particularitățile elevilor de 8-9 ani, de puterea lor de înțelegere, cîntînd și găsiînd forme atractive, care să meargă la inima copiilor, noi avem datoria să le arătăm că a fi membru al organizației de pionieri înseamnă a-ți asuma o mare răspundere — răspunderea de a învăța cu sîrguință, de a te purta bine, de a iubi munca, de a fi disciplinat, de a-ți dovedi prin faptele de fiecare zi dragostea pentru patrie, pentru popor, pentru partid.

Din activitatea mea ca instructor superioară de pionieri am constatat că de mare este impresia făcută asupra copiilor de caracterul solemn al adunărilor de primire în organizația de pionieri. Dacă adunarea este pregătită bine, dacă ceremoniul este pus la punct, dacă atmosfera este sărbătorească și în special dacă rostirea legămintului pionieresc îmbracă un aspect solemn, momentul primirii în organizație rămîne de neuitat pentru pionieri. Mă gîndesc, de aceea, dacă n-ar fi bine ca textul legămintului pionierului să aibă mai multă putere emoțională.

Consider foarte binevenită măsura ca perioada de pionerat a elevilor să se încheie în clasa a VII-a. În trecut, cînd în clasa a VIII-a unii elevi erau pionieri și alții utescii, nu se ducea cu ei o activitate educativă unitară. Or, în această clasă, în fața căreia stau sarcini mari pe linia orientării școlare și profesionale și a pregătirii concursurilor de admitere în școlile de tip mediu, este deosebit de necesară o asemenea activitate. Fiește că organizarea, în clasa a VII-a, a încheierii sărbătorești a perioadei de pionerat trebuie să constituie și ea prilej de trăire a unor momente solenne, care să-i pregătească pe elevi pentru realizarea unui pas mai departe în viață — intrarea în organizația U.T.C.

În scurt timp va începe un nou an școlar. Fiecare profesor se gîndește de pe acum la metodele noi pe care le va folosi în activitatea sa la catedră, metode care să ducă la îmbunătățirea conținutului științific și educativ al lecțiilor. În același timp ne preocupăm acum și modul în care ne vom împleți activitatea noastră educativă, în clasa și în afara ei, cu cea a organizației de pionieri. De modul în care vom ști să armonizăm munca noastră de profesori cu cea de comandanți de detașamente va depinde eficiența tuturor acțiunilor noastre.

Prof. ADINA ENĂCHESCU
Govoară

Muncă educativă de nivel superior

Învățătorii de la școala generală din satul Valea Cheii, raionul Rîmnicul Vilcea, au luat cunoștință cu deosebită satisfacție de prevederile proiectului de Statut al unităților și detașamentelor de pionieri din țara noastră, precum și de proiectul Regulamentului Consiliilor Organizației pionierilor din Republica Socialistă România. Sintem convinși de faptul că spiritul în care au fost alcătuite aceste documente va determina condiții noi, mai bune pentru desfășurarea activității de educație dusă de școală. Un rol deosebit în această privință îl are desigur concepția unei munci unitare a organizației de pionieri și a școlii, căreia i se sporește atribuțiile, învățătorul sau dirigintele clasei devenînd comandantul detașamentului de pionieri din clasa sa. Desigur că această măsură va contribui la creșterea prestigiului organizației, a eficacității muncii ei.

Aș propune ca la definitivarea acestor importante documente să se țină seama în mai mare măsură de specificul muncii în clasele mici — a III-a și a IV-a. La unele capitole s-ar putea face mențiuni speciale privind activitatea pionierescă la aceste clase. Mai mult accent pe ceremonial ar fi de asemenea bine venit, știindu-se bine ce rezonanță deosebită are acesta în sufletul copiilor. Fără îndoială aceasta este o chestiune care va depinde în primul rînd de învățătorul sau profesorul comandant al detașamentului, care va organiza activitatea. Cred însă că acest lucru trebuie menționat și în Statut.

De asemenea, aș propune ca la punctul B. din Capitolul II — „Unitatea și detașamentul” — să se includă și mențiunea că unitatea are datoria de a cultiva tradițiile școlii în care învață pionierii, menținîndu-le mereu proaspete în amintirea lor. De asemenea, mențiunea ca evenimentele memorabile din viața școlii și a unității să fie consemnate în cartea de onoare a

unității și evocate ori de cîte ori cerințele educative o impun.

În încheiere aș vrea să subliniez încă o dată convingerea pe care o am că, prin noua ei formă de organizare, activitatea în cadrul organizației de pionieri și în general munca noastră educativă se va ridica la un nivel superior, va căpăta un conținut mai bogat.

Inv. PAUL BĂIAȘU
Valea Cheii, raionul Rîmnicul Vilcea

Vom răspunde după toate așteptările

Proiectul de Statut al unităților și detașamentelor de pionieri și proiectul de Regulament al Consiliilor Organizației pionierilor din Republica Socialistă România au fost primite cu deosebit interes de fiecare învățător și profesor, tînar sau vîrstnic. Precizînd rolul școlii, al pedagogilor în organizarea activităților pionieresti aceste documente ne solicită la noi inițiativă în munca educativă. Fîind la aceeași clasă învățător sau diriginte și totodată comandant de detașament, educatorul va putea să aplice un sistem unitar de măsuri, care să ducă la buna echilibrare a întregului program zilnic și săptămînal al elevilor va putea să dea consistență maximă acțiunilor întreprinse cu pionierii.

Proiectul de Regulament al Consiliilor Organizației de pionieri dă posibilitatea ca acest sistem educativ să fie conceput și organizat în condițiile deplinei concordanțe și unități a tuturor influențelor pedagogice. ca el să asigure armonizarea, coordonarea obiectivelor școlii cu cele ale organizației de pionieri.

Faptul că învățătorul sau profesorul dirigit va răspunde și de activitatea pionierescă nu numai că asigură un conținut mai bogat, o eficiență educativă sporită muncii, dar în același timp înlătură și unele nepotriviri, neconcordanțe sau suprapuneri care s-au ivit în trecut între acțiunile școlii și cele ale organizației de pionieri. Și la Școala generală nr. 3 din Oltenița au existat deseori situații cînd, bu-năoară, dirigintele unei clase iniția o acțiune, iar instructorul de detașament o alta care fie că venea să repete aceeași lucruri, fie că nu răspundea într-un totu problemelor pe care le ridica activitatea cu clasa respectivă. Aceasta, firește, pentru faptul că instructorul — deși cadru didactic — nu cunoștea suficient clasa respectivă, pe fiecare elev în parte, nu știa ce anume obiective trebuie să urmărească într-o etapă sau alta.

Este foarte bine că a crescut limita de vîrstă pentru cadrele didactice care vor munci cu pionierii. Înainte exista indicația ca instructorii de pionieri să nu depășească vîrsta de 28 de ani. De multe ori se iveau din cauza aceasta mari greutăți, iar uneori chiar nu era posibil să se respecte această cerință. Mă voi referi tot la școala noastră. Din numărul total de cadre didactice, numai 6 au putut îndeplini în anii trecuți funcția de instructor de pionieri. Cealaltă depășeau vîrsta. A fost necesar deci ca, indiferent de vîrstă, toate cadrele didactice să ajute la buna desfășurare a activității cu pionieri. Aplicînd în practică această măsură, am obținut rezultate mulțumitoare. S-a îmbunătățit simțitor activitatea organizației de pionieri din școală.

În altă ordine de idei, consider că, dînd posibilitate tuturor elevilor să participe la adunările pionieresti, se realizează o puternică mobilizare a lor la activitățile ce se organizează atît în clasă cît și în afara clasei, se încheagă mai bine colectivitate, se creează o disciplină conștientă.

Consider că ar fi bine ca, la început de an școlar, să se organizeze pe plan rațional sau orăgenesc, și chiar la nivelul școlilor, instrucție cu toate cadrele didactice care răspund de activitatea pionierescă. Se va asigura astfel condiția ca fiecare să poartese de la început pe un drum bun. Cred necesar totodată ca în fiecare școală să se difuzeze din vreme instrucțiunile cu privire la organizarea activităților pionieresti.

Apropierea noului an școlar ne mobilizează acum nu numai pentru realizarea unui nivel mai înalt al activității noastre profesionale, ci și pentru găsirea celor mai bune, mai potrivite metode de muncă cu pionierii, astfel ca întreaga activitate educativă să se afle la nivelul cerințelor educației elevilor. Vom răspunde sarcinilor ce ne revine după toate așteptările.

GHEORGHE DELBEDERI
Oltenița

MONUMENTE ALE NATURII

Stincile din Retezat au deseori înfățișări de legendă, multe din ele fiind legate de eposul popular. Ele produc asupra vizitatorului o puternică impresie de masivitate, dominînd de departe Valea Mureșului și coamele domoale ale Munților Apuseni. În clișeu citeva stînci de pe muntele Peleaga (Retezat).

Răsăritul și apusul soarelui adaugă paletei naturale de culori a peisajului Deltei o aureolă de-a dreptul emoționantă. Iată un apus de soare.

Peștera Muierii din Carpații Meridionali, situată în defileul de la Baia de Fier, desfășoară vizitatorului o feerică lume de basm. Farmecul peisajului se împletește cu interesul științific, oferind un motiv în plus pentru includerea ei în itinerarele excursiilor școlare.

microscrisori

versuri

creații

foileton

MICROSCRISORI

Pasiuni

Mi-a fost dat nu rareori să fac cunoștință cu pasturile „extracolare” ale colegilor mei. I-am ascultat de fiecare dată cu revelația că fiecare dintre ei este un om deosebit. Răspândiți în toate colțurile țării, acești iubitori de frumos adună în jurul pasiunii lor noi ucenici, îmbogățesc cu generozitate și fantezie cunoștințele lor, dezvăluindu-le parte cu parte tainele culturii și științei.

Intr-o comună în Moldova se găsește, printre cadrele didactice, un pasionat colecționar de fluturi. Colecția lui cuprinde cele mai rarissime exemplare și se îmbogățeste pe zi ce trece. Sus, în insoțitul Ma-

ramureș am întâlnit pe George Chiu, profesor specializat în arta „descifrării” icoanelor pe sticlă, a vestitelor icoane din Necula, unice ca sens și colorit. Să mai spun că acest om este și un pasionat pictor, participând adesea la expozițiile artiștilor amatori?

În podgoria Aradului, la Covășeni, Zecubia Pristoleanu, profesoară de română cu harul scrisului, a înzestrat satul cu peste 100 de bibliotecă personale, casa ei fiind în primul rând o vastă și cuprinzătoare bibliotecă.

În țara celor trei Crișuri, la Aldești, un fost coleg de-al meu, învățătorul Traian Oancea, minuieste inspirat condeiul. Poe-

ziile lui înflăcărate fac obiectul unor reușite interpretări pe scena căminului cultural.

Undeva în Apuseni, dascălul meu dintr-a-ntia primară, pensionar azi, se plimbă prin livezile cu pomi altoiți de el și oferă explicații și „probe” celor ce se interesează de soiurile obținute prin trudă proprie.

Și ce e mai important constă în faptul că aceste pasiuni se extind asupra celor din jur. Cei vizitați în primul rând sunt elevii.

Fiindcă, să nu uităm, exemplul personal primează în fața oricăror alte argumente. Și fiindcă o mare pasiune naște tot pasionați.

„Bretonata”

Ați văzut ochii aceia de copil ghidus adumbriți de linia brună a sprincenelor, ciuful unui breton și... gata.

„O elevă, o puștană, o „bretonată”! Nemai-pomenit! Să vedem la ce școală e, cine-i permite? Hm, trebuie făcute investigații...”

Vă priveam, mărturisesc, cu o mîhnire secretă și nu înțelegeam. „Cine-i permite?” V-aș fi explicat. Era inutil însă și speram că „investigațiile”

vă vor procura o surpriză. Am auzit mai apoi că previziunea mea se adeverise. „Investigațiile” au dus la rezultate neașteptate și, pentru dv... neplăcute. Eleva „bretonată” din clasa a IX-a avea o comportare exemplară, atitudine colegială, respect față de profesori, palmarele notelor ei era excelent. Doamne, ce „deziluzie”! Doamne, ce „dezamăgire”! Auziți, tocmai bretonata! Acum știți de ce

n-am intervenit. Mă bucură această autoconvingere, această ripostă la pripeală. Dar sînt și trist pentru dv. stimabile colega. Pentru faptul că v-ați amintit prea brutal de ireversibilul anotimp al tinereții. Pentru faptul că un breton a putut irita principilele dv. estetice.

Și mai sînt trist fiindcă ați uitat prea repede că odinioară scriați cuvîntul tinerețe cu T „mare”.

La depărtare de o aripă

Metaforizînd, un coleg îmi explica odată că noi trebuie să avem elevii aproape de suflet: „La depărtare de o aripă”.

Mi-a fost dat să văd de nenumărate ori diverse manifestări de simpatie și părintească grijă a educatorilor față de elevi. În astfel de ocazii, verificăm din plin veridicitatea afirmației care ne destină drept părinți sufletești.

Uneori, însă, „ceremonia” apropierei se desfășoară în limitele unei polteli profesionale, dublată, aș zice, de o achitare corectă a unei datorii. E o chestiune de nuanță, dar adesea nuanța schimbă totul.

Să vedem, prin urmare. Profesorul X e foarte bine pregătit. Își ține lecțiile în condiții ireproșabile, or-

ganizate pe verigi, în-cadrate în timp, cu material didactic bogat. Elevii lui învață, se pregătesc, dar... Dar „fără tragere de inimă” (ca să citez cele spuse, cu o mică neadumerire, chiar de el).

L-am însoțit, o dată, într-o vizită făcută cu elevii la muzeu. Am rămas uimit de rigiditatea și impasibilitatea elevilor. De obicei, în asemenea ocazii, energia lor se risipește îndoit. Treceam cu ei prin săli, ascultam și eu explicațiile profesorului și deodată, fără să-mi dau seama, m-am lăsat cuprins de indiferență. Simțeam parcă un zid de răceală creat între mine și cel ce vorbea.

Un elev a încercat de cîteva ori să obțină explicații în plus. Voia să știe mai multe de-

cît în carte. I s-a rețezit elanul. Altul, cuprins de entuziasm în fața unui splendid exemplar de fluture, s-a desprins de grup. A fost chemat la ordine. O elevă a încercat să destăinuie cîteva secrete din viața crocodiilor, aflate de la cineva care a călătorit în India. S-a învoacat, rece, lipsa de timp.

Nimic peste limită, nimic peste o anumită atitudine oficială.

Era în mijlocul elevilor calm, sever, puțin închistat, puțin oficial, puțin străin... Și atunci am înțeles acel „dar fără tragere de inimă”. Am înțeles că lui nu i se poate alătura metafora aceea sugestivă: „la depărtare de o aripă”. Și-am înțeles că nu-l pot lăsa să continue așa. Îmi era doar coleg...

MIRCEA MICU

Zăpezile slovelor

Se-aștern peste inimi și peste coclaur zăpezile slovelor — virste de aur.

Se aștern generoasele voastre zăpezi și anii se-mbracă-n cunună de livezi purtînd prin frunzișuri, rumen ca mărul rotund, adevărul.

Zăpezile slovelor vin de departe din țările albe, din carte sub scutul lor crește grîul între haturi și piinea luminii din care te sature.

Zăpezile slovelor vin din fierbîntea virstă albastră, cînd leagănă mintea cununa de fulgere lungi care scapără prin sufletul-flacăra.

Zăpezile slovelor topesc imagini să curgă vinul puterii prin pagini pe buzele țării, pe buzele noastre, pe zările albastre.

Bogatele holde ale visului saltă floarea cuvîntului cea mai înaltă sub care se-aștern ca o magistrală toți anii de școală.

Oglinzi cu miracole

Anii copilăriei, frumoșii, flutură steagurile, cravatele roșii.

Anii aceștia sînt receptacole, pentru viața toată oglinzi cu miracole.

Fiecare oră vine ca o pasăre din auroră și inima e plină de penele ei de lumină.

Copiii privesc pe fereastră afară, spre țară, patria noastră.

Își iau zborul de mină cu profesorul, să le arate diamantul cu o mie de mii de carate scăpărînd de sub pleoapa bătrînelui Olt, să le pună la șold paloșul apelor lui, să vadă printre jugăstri urșii de aramă, cerbii albaștri.

De mină cu profesorul se apleacă peste cuvinte ca peste cerdacuri și le ies înainte umbre și glasuri din veacuri, și află că ei, ram cu ram, sînt muguri din marele neam al Românilor.

În pupitrele școlii, ca prin grădini, vișinul, mărul trimite școlii atîtor lumini care aduc adevărul, care povestesc despre legendarele spectacole ce se desfășoară în țară.

Oglinzile cu miracole, anii școlii, le vor trimite toată viața solii.

Prof. ION ROTOPIN

Foc de tabără

Aripi de flăcări bat iezorul serii Și stele rotunde-n văpaie se coc, Inele-n lumină se strîng pionierii Și vîntul subțire domol suflă-n foc.

Și cîntul atinge și cerul și munții, Miresme fluide coboară în văi. Ce liber e gîndul sub zările frunții, Ce tineri sînt anii ce sună pe căi!

Și roata se strînge, cresc ochii-a mirare. Bogat e cuvîntul și multe-s de spus! Și risul se-nalță spre jerbe stelare Spre zări zboară visul în veci nesupus.

Din gesturi schițate se nasc linii clare, Ce dau viitorului traicnic contur... Miini mici, domina-veți ca miine optoare, Sau prinde-veți stele în zborul lor pur.

Veți scormoni munții-n adinci măruntaie Și aur veți scoate curat ca din spic, Miini bune ce-or ști lumina s-o taie, S-o-mpartă ca piinea, s-o dea celui mic.

Tirziu, pionierii sparg jocul vărătic. Departe, ca-n ceață, se pierd munții suri. Și jarul rămîne lucind singuratic Și pacea domnește în văi și păduri.

Prof. ION AUG. DAMIAN
Tîrnăveni

Creații plastice ale cadrelor didactice

NICOLAE VASILESCU : „Țărancă din Făgăraș”

VERA VESELOVSKI-NIȚESCU : „Avînt tinereșc”

FOILETON

„SEZON PLIN”

Transcriu aici un dialog pe care l-am auzit în aceste zile. Unii mă vor acuza de lipsă de discreție. N-am ce le face. Dialogul suna cam așa :

— Am un sezon plin !
— Cît ?
— 15 !
— 15 ce ?
— Cum „ce ?”
15 mii !
— Cum faci, dom’le ?
— O țau după plan. Uite : a) anunțarea scopului : „Colega, meditații, știi, mașină, reciproc...” b) desfășurarea : „D-ta ești părinte, gîndește-te.

Copilul, viitorul, meditații...” c) metoda : „Aglomerății ei” (8-10 elevi într-o oră). d) locul : „La domiciliu”. e) material didactic : „Carte și cartea, ca la școală”. f) fixarea : Fixarea prefului (20—25 lei pe oră). g) temă pentru acasă : „Miine e înțiti, aduceți plicurile !”

Relatînd cuiva cu indignare cele auzite, mi s-a replicat : — Dacă muncește omul !
O, sancta naivitas ! Ce scuză !
Dar știind că o jumătate din cei meditați sînt elevi din propria clasă ?

Dar știind că, potrivit unor convenții stabilite prin „ambasade colegiale”, matematica furnizează elevi românești și invers ?

Și cînd te gîndești că la o ședință de consiliu pedagogic cel cu „sezonul” se va ridica și va începe, grav și impresionant : „Avem datoria să creștem o generație...” etc. etc.

Să răsfoim încă o dată dicționarul pînă la litera E. Este acolo un cuvînt refuzat de unele memorii — cuvîntul ETICA...

I. ZARNESCU

Mentorie

GENEVA

Lucrările Consiliului Biroului internațional de educație

În zilele de 4-5 iulie a.c. s-au desfășurat la Geneva lucrările Consiliului Biroului internațional de educație sub președinția G-lui Andre Chavanne, președintelui Comitetului executiv, și a prof. Jean Piaget, directorului Biroului internațional de educație.

Principalele puncte la ordinea de zi au fost: Raportul directorului B.I.E.; Raportul președintelui Comitetului executiv; Problema noului statut al B.I.E.; Organizarea celei de-a XXX-a sesiuni a Conferinței internaționale de educație (1967); Problema înlocuirii de către Portugalia în coloniile sale a principilor Biroului internațional de educație.

Din partea țării noastre a participat la această sesiune o delegație condusă de prof. univ. Miron Constantinescu, adjunct al ministrului învățământului.

Dezbatările, pornind de la propunerile prezentate de prof. Jean Piaget, au subliniat realizările de până acum ale B.I.E., au examinat căile și metodele de îmbunătățire a activității acestuia. Delegațiile R. S. Cehoslovace și R. P. Ungare au supus Consiliului un proiect nou de statut. S-a hotărât ca acest proiect să fie dezbătut într-o sesiune viitoare.

La propunerea delegației României, prezentată de prof. univ. Miron Constantinescu, s-a aprobat alegerea unei comisii formată din 21 de membri care să examineze propunerile de îmbunătățire a activității B.I.E. și să prezinte în termen de 6 luni raportul său Consiliului. Româ-

nia a fost aleasă ca membră în această comisie.

În vederea organizării celei de-a XXX-a sesiuni a Conferinței internaționale de educație s-a acceptat propunerea delegației României, prezentată de prof. univ. Stanciu, Ștefan, directorul Institutului de științe pedagogice din București, ca pe baza rapoartelor naționale ale tuturor țărilor, Secretariatul B.I.E. să elaboreze o sinteză privitoare la mișcarea mondială pedagogică.

După discuții ample asupra încălcării de către Portugalia, în coloniile sale, a principilor B.I.E., s-a hotărât suspendarea invitării acestei țări la lucrările B.I.E. cit timp va menține actualul regim colonial și va continua încălcarea principiilor acestei organizații.

Lucrările celei de a XXIX-a sesiuni a Conferinței internaționale de educație

Între 7-16 iulie 1966 se desfășoară la Geneva lucrările celei de-a XXIX-a sesiuni a Conferinței Internaționale de Educație convocată de U.N.E.S.C.O. și Biroul Internațional de Educație. Țara noastră participă la această conferință cu o delegație condusă de prof. univ. Miron Constantinescu, adjunct al ministrului învățământului. Din delegație mai face parte prof. univ. Stanciu Ștefan, directorul Institutului de științe pedagogice din București.

Ordinea de zi a conferinței cuprinde următoarele puncte: 1. Organizarea muncii de cercetare pedagogică; 2. Cadrele didactice care predau în străinătate; 3. Rapoarte ale ministerelor învățământului pe anul 1965/1966.

Cu prilejul conferinței s-a deschis de asemenea o expoziție internațională de educație. România participă la această expoziție cu un stand propriu, în care sunt ilustrate cele 3 puncte de pe ordinea de zi. În panouri sugestive sunt prezentate instituțiile care se ocupă de munca de cercetare pedagogică, temele cele mai importante

care stau în atenția cercetării pedagogice din țara noastră și lucrări variate din diferite domenii de cercetare pedagogică apărute în ultimul timp în România. Standul cuprinde de asemenea panouri care ilustrează schimbul de cadre didactice pe care îl face țara noastră cu alte țări. De asemenea, două planigloburi ilustrează acest schimb, ca și schimbul larg de publicații din domeniul pedagogic.

Pentru cel de al 3-lea punct de pe ordinea de zi, Ministerul Învățământului din Republica Socialistă România prezintă un amplu raport, redactat în 4 limbi (franceză, engleză, rusă și spaniolă), intitulat „Dezvoltarea învățământului în Republica Socialistă România în anul școlar 1965/1966”, însoțit de ilustrații. Raportul prezintă o serie de realizări ale învățământului din țara noastră, cifre și date care ilustrează dezvoltarea acestuia în raport cu anii trecuți.

În ședința de constituire a Conferinței (joi 7 iulie a. c.), au fost aleși ca președinte al conferinței ministrul învățământului din Iran Hadi Hedayati, ca președinte al

secției de cercetări pedagogice prof. univ. Ștefan Ștefan, directorul Institutului de științe pedagogice din București, și ca președinte al secției ce examinează trimiterea cadrelor didactice în alte țări J. Crozier (Anglia), ministrul învățământului teritoriilor de peste mări.

Miercuri, 13 iulie a.c. Conferința a dezbătut raportul delegației României, care a suscitat un viu interes, bucurându-se de o aleasă apreciere, confirmată de faptul că delegații a 14 țări din toate regiunile lumii au pus întrebări la raportul român. Delegația României, prin prof. univ. Miron Constantinescu, adjunct al ministrului învățământului, a răspuns cu precizie la toate întrebările puse.

Conferința a primit cu multă satisfacție știrea că directorul general al U.N.E.S.C.O., Rene Maheu, a fost distins cu titlul de doctor „honoris causa” al Universității din București.

Lucrările celei de-a XXIX-a conferințe internaționale de educație continuă.

„Revista de pedagogie”

nr. 6, Iunie 1966

În sumar:

STUDII ȘI CERCETĂRI
Miron Constantinescu: Probleme ale prolongării școlărității obligatorii și ale orientării profesionale.

Ștefan Birsănescu: Școala greco-slavo-românească de la Măstăreșu Putna.

Petre Bărbulescu; Ion Dumitrescu: Probleme ale formării conștiinței de sine la preadolescenții și la adolescenți.

Paul Popescu-Neveanu, Magdalena Banto: Contribuții la studiul însoțirii timpurii a conștiințelor fiziologice elementare.

Luminița Ghivirigă: Conținutul și gradul în munca educativă.

COMUNICĂRI
V. Bunescu, A. Cazacu, E. Csengeri: Împotza în cercetarea pedagogică.

DEZBATERI-COFRUNTĂRI-OPINII
Mihai Timotei, Ilie Hăsișevici: Sugestii privind conținutul învățământului matematic în liceele de cultură generală.

Ion Drăgu: Cîteva considerații cu privire la învățământul de cultură generală fără frecvență.

Mihai Sandu: Scriere simplificată-verticallă sau caligrafică-ogilică?

Merin Băcilăscu: Concepții vechi și noi în predarea scrierii.

PEDAGOGIE COMPARATĂ
Pompliu Vilcu: Învățământul de cultură generală din Republica Socialistă Federativă Iugoslavă.

RECENZII
„Clasici ai pedagogiei universale și gindirea pedagogică românească” sub redacția prof. dr. Ștefan Ștefan (Nadia Nicolescu).

Ursula Schiopu: „Psihologia copilului” (Maria Georgescu).

Hans Löwe: „Problema răzmerii în urmă la învățătură” (Tiberiu Bogdan).

Jan Rusiecki: „Despre predarea limbilor străine” (Henricette Vrăbile).

Buletinul de documentare pedagogică

A apărut recent nr. 1/1966 al „Buletinului de documentare pedagogică”, publicație referativă întocmită de Biblioteca centrală pedagogică, Buletinul, care prezintă pe larg conținutul unor articole apărute în presa de specialitate de peste hotare, grupează referate pe 6 teme: pedagogie generală; istoria pedagogiei; teoria educației; didactica și metodologia; organizarea învățământului; psihologia învățământului — psihologia pedagogică; defecțiuni.

Buletinul se distingează la secțiile de învățământ, la licee, precum și în rândul cadrelor didactice de la cadrele de pedagogie din învățământul superior.

Programele pentru învățământul de cultură generală valabile în anul școlar 1966/1967

C clasele I-VIII ale școlii generale

Programele școlare pentru clasele I-IV — 1965; programa de istoria României, cl. a IV-a și îndrumări pentru aplicarea manualelor de aritmetică la cl. I-IV — 1966; caligrafia, cl. I-IV — 1965; limba română (gramatică și lectură literară), cl. V-VIII — 1965; limba rusă pentru școlile cu limba de predare română și școlile cu limbi de predare ale minorităților naționale, cl. V-VIII — 1966; limba franceză, cl. V-VIII — 1966; limba engleză, cl. V-VIII — 1966; istoria, cl. V-VI — 1965; istoria, cl. VII-VIII — 1966; educația cetățenească, cl. VIII — 1966; matematica, cl. V-VI — 1965; matematica, cl. VII — 1966; matematica, cl. VIII — 1964; fizică, cl. VI-VIII — 1965; chimie, cl. VII-VIII — 1965; botanica, cl. V — 1965; zoologia, cl. VI — 1966; igiena, cl. VII — 1964; biologia generală, cl. VIII — 1965; geografia, cl. V-VIII — 1965; agricultura, cl. V-VIII — 1966; lucrări practice, cl. V-VIII — 1965; cercul de activități gospodărești (fete-sate) — 1965; desen, cl. V-VIII — 1965; caligrafie, cl. V — 1965; muzică, cl. V-VIII — 1965; educația fizică, cl. V-VIII — 1965.

C clasele IX-XI ale liceului de 11 ani

(clasa a X-a învățământul seral și fără frecvență, clasa a XI-a — curs de zi, învățământul seral și fără frecvență)

Literatură română, cl. a X-a — 1965; literatura română, cl. a XI-a — 1966; limba rusă, cl. X-XI — 1966; instrucțiuni pentru predarea limbii ruse la școlile cu o zi instruire în producție, cl. a XI-a 1966; limba engleză, cl. X-XI — 1966; limba franceză, cl. X-XI — 1966; limba germană, cl. X-XI — 1966; limba latină, cl. X-XI — 1966; istoria, cl. a X-a — 1964; istoria, cl. a XI-a — 1966; economia politică, cl. a X-a — 1966; socialismul științific, cl. a XI-a — 1966; psihologia și logica, cl. a XI-a — 1965; matematica, cl. X-XI — 1964; astronomia, cl. a XI-a — 1965; fizică, cl. X-XI — 1964; chimia, cl. X-XI — 1964; științe biologice, cl. X-XI (din clasa a XI-a rămâne valabilă numai programa de geologie) — 1964; biologia generală, cl. a XI-a — 1965; geografia, cl. a XI-a — 1965; educația fizică, cl. a XI-a — 1963.

C clasele IX-X ale liceului de 12 ani

(curs de zi, învățământul seral și fără frecvență)

Limba și literatura română, cl. IX-X — 1966; limba franceză, cl. a IX-a — 1965; limba franceză, cl. a X-a — 1966; limba engleză, cl. a IX-a — 1965; limba germană, cl. a IX-a — 1966; limba latină, cl. a IX-a — 1965; limba latină, cl. a X-a — 1966; istoria, cl. a IX-a — 1965; istoria — cl. a X-a — 1966; matematica, cl. IX-X — 1966; fizică, cl. a IX-a — 1966; chimia, cl. a IX-a — 1966; psihologia și logica, cl. a IX-a — 1966; matematica, cl. X-XI — 1964; astronomia, cl. a XI-a — 1965; fizică, cl. X-XI — 1964; chimia, cl. X-XI — 1964; științe biologice, cl. X-XI (din clasa a XI-a rămâne valabilă numai programa de geologie) — 1964; biologia generală, cl. a XI-a — 1965; geografia, cl. a XI-a — 1965; educația fizică, cl. a IX-a — 1966; chimia, cl. a IX-a — 1965; chimia, cl. a IX-a — 1966; chimia, cl. a IX-a — 1965; chimia, cl. a IX-a — 1966.

C clasele X-XI ale liceului de 11 ani, cu limbi de predare ale naționalităților conlocuitoare

(clasa a X-a — învățământul seral și fără frecvență, cl. a XI-a — curs de zi, învățământul seral și fără frecvență).

La școlile cu limbi de predare ale naționalităților conlocuitoare, se vor folosi la cl. X-XI ale liceului de 11 ani, aceleași programe ca la școlile cu limba de predare română, cu excepția următoarelor programe speciale:

Limba și literatura română, cl. IX-X — 1965; limba și literatura maghiară, cl. IX-X — 1966; limba și literatura germană, cl. IX-X — 1966; limba și literatura slovacă, cl. IX-X — 1966; limba și literatura ucraineană, cl. IX-X — 1966; limba și literatura bulgară, cl. IX-X — 1966; limba și literatura polonă (ca obiect de studiu), cl. I-IV — 1965; limba și literatura literară greacă, cl. I-VIII — 1965; muzica pentru școlile cu limba de predare maghiară, cl. I-IV — 1966; muzica pentru școlile cu limba de predare germană, cl. I-IV — 1966; muzica pentru școlile cu limba de predare română, cl. I-IV — 1966; muzica pentru școlile cu limba de predare ucraineană, cl. I-IV — 1966; muzica pentru școlile cu limba de predare bulgară, cl. I-IV — 1966; muzica pentru școlile cu limba de predare polonă, cl. I-IV — 1966; muzica pentru școlile cu limba de predare greacă, cl. I-VIII — 1965; muzica pentru școlile cu limba de predare maghiară, cl. I-IV — 1966; muzica pentru școlile cu limba de predare germană, cl. I-IV — 1966; muzica pentru școlile cu limba de predare română, cl. I-IV — 1966; muzica pentru școlile cu limba de predare ucraineană, cl. I-IV — 1966; muzica pentru școlile cu limba de predare bulgară, cl. I-IV — 1966; muzica pentru școlile cu limba de predare polonă, cl. I-IV — 1966; muzica pentru școlile cu limba de predare greacă, cl. I-VIII — 1965; muzica pentru școlile cu limba de predare maghiară, cl. I-IV — 1966; muzica pentru școlile cu limba de predare germană, cl. I-IV — 1966; muzica pentru școlile cu limba de predare română, cl. I-IV — 1966; muzica pentru școlile cu limba de predare ucraineană, cl. I-IV — 1966; muzica pentru școlile cu limba de predare bulgară, cl. I-IV — 1966; muzica pentru școlile cu limba de predare polonă, cl. I-IV — 1966; muzica pentru școlile cu limba de predare greacă, cl. I-VIII — 1965; muzica pentru școlile cu limba de predare maghiară, cl. I-IV — 1966; muzica pentru școlile cu limba de predare germană, cl. I-IV — 1966; muzica pentru școlile cu limba de predare română, cl. I-IV — 1966; muzica pentru școlile cu limba de predare ucraineană, cl. I-IV — 1966; muzica pentru școlile cu limba de predare bulgară, cl. I-IV — 1966; muzica pentru școlile cu limba de predare polonă, cl. I-IV — 1966; muzica pentru școlile cu limba de predare greacă, cl. I-VIII — 1965; muzica pentru școlile cu limba de predare maghiară, cl. I-IV — 1966; muzica pentru școlile cu limba de predare germană, cl. I-IV — 1966; muzica pentru școlile cu limba de predare română, cl. I-IV — 1966; muzica pentru școlile cu limba de predare ucraineană, cl. I-IV — 1966; muzica pentru școlile cu limba de predare bulgară, cl. I-IV — 1966; muzica pentru școlile cu limba de predare polonă, cl. I-IV — 1966; muzica pentru școlile cu limba de predare greacă, cl. I-VIII — 1965; muzica pentru școlile cu limba de predare maghiară, cl. I-IV — 1966; muzica pentru școlile cu limba de predare germană, cl. I-IV — 1966; muzica pentru școlile cu limba de predare română, cl. I-IV — 1966; muzica pentru școlile cu limba de predare ucraineană, cl. I-IV — 1966; muzica pentru școlile cu limba de predare bulgară, cl. I-IV — 1966; muzica pentru școlile cu limba de predare polonă, cl. I-IV — 1966; muzica pentru școlile cu limba de predare greacă, cl. I-VIII — 1965; muzica pentru școlile cu limba de predare maghiară, cl. I-IV — 1966; muzica pentru școlile cu limba de predare germană, cl. I-IV — 1966; muzica pentru școlile cu limba de predare română, cl. I-IV — 1966; muzica pentru școlile cu limba de predare ucraineană, cl. I-IV — 1966; muzica pentru școlile cu limba de predare bulgară, cl. I-IV — 1966; muzica pentru școlile cu limba de predare polonă, cl. I-IV — 1966; muzica pentru școlile cu limba de predare greacă, cl. I-VIII — 1965; muzica pentru școlile cu limba de predare maghiară, cl. I-IV — 1966; muzica pentru școlile cu limba de predare germană, cl. I-IV — 1966; muzica pentru școlile cu limba de predare română, cl. I-IV — 1966; muzica pentru școlile cu limba de predare ucraineană, cl. I-IV — 1966; muzica pentru școlile cu limba de predare bulgară, cl. I-IV — 1966; muzica pentru școlile cu limba de predare polonă, cl. I-IV — 1966; muzica pentru școlile cu limba de predare greacă, cl. I-VIII — 1965; muzica pentru școlile cu limba de predare maghiară, cl. I-IV — 1966; muzica pentru școlile cu limba de predare germană, cl. I-IV — 1966; muzica pentru școlile cu limba de predare română, cl. I-IV — 1966; muzica pentru școlile cu limba de predare ucraineană, cl. I-IV — 1966; muzica pentru școlile cu limba de predare bulgară, cl. I-IV — 1966; muzica pentru școlile cu limba de predare polonă, cl. I-IV — 1966; muzica pentru școlile cu limba de predare greacă, cl. I-VIII — 1965; muzica pentru școlile cu limba de predare maghiară, cl. I-IV — 1966; muzica pentru școlile cu limba de predare germană, cl. I-IV — 1966; muzica pentru școlile cu limba de predare română, cl. I-IV — 1966; muzica pentru școlile cu limba de predare ucraineană, cl. I-IV — 1966; muzica pentru școlile cu limba de predare bulgară, cl. I-IV — 1966; muzica pentru școlile cu limba de predare polonă, cl. I-IV — 1966; muzica pentru școlile cu limba de predare greacă, cl. I-VIII — 1965; muzica pentru școlile cu limba de predare maghiară, cl. I-IV — 1966; muzica pentru școlile cu limba de predare germană, cl. I-IV — 1966; muzica pentru școlile cu limba de predare română, cl. I-IV — 1966; muzica pentru școlile cu limba de predare ucraineană, cl. I-IV — 1966; muzica pentru școlile cu limba de predare bulgară, cl. I-IV — 1966; muzica pentru școlile cu limba de predare polonă, cl. I-IV — 1966; muzica pentru școlile cu limba de predare greacă, cl. I-VIII — 1965; muzica pentru școlile cu limba de predare maghiară, cl. I-IV — 1966; muzica pentru școlile cu limba de predare germană, cl. I-IV — 1966; muzica pentru școlile cu limba de predare română, cl. I-IV — 1966; muzica pentru școlile cu limba de predare ucraineană, cl. I-IV — 1966; muzica pentru școlile cu limba de predare bulgară, cl. I-IV — 1966; muzica pentru școlile cu limba de predare polonă, cl. I-IV — 1966; muzica pentru școlile cu limba de predare greacă, cl. I-VIII — 1965; muzica pentru școlile cu limba de predare maghiară, cl. I-IV — 1966; muzica pentru școlile cu limba de predare germană, cl. I-IV — 1966; muzica pentru școlile cu limba de predare română, cl. I-IV — 1966; muzica pentru școlile cu limba de predare ucraineană, cl. I-IV — 1966; muzica pentru școlile cu limba de predare bulgară, cl. I-IV — 1966; muzica pentru școlile cu limba de predare polonă, cl. I-IV — 1966; muzica pentru școlile cu limba de predare greacă, cl. I-VIII — 1965; muzica pentru școlile cu limba de predare maghiară, cl. I-IV — 1966; muzica pentru școlile cu limba de predare germană, cl. I-IV — 1966; muzica pentru școlile cu limba de predare română, cl. I-IV — 1966; muzica pentru școlile cu limba de predare ucraineană, cl. I-IV — 1966; muzica pentru școlile cu limba de predare bulgară, cl. I-IV — 1966; muzica pentru școlile cu limba de predare polonă, cl. I-IV — 1966; muzica pentru școlile cu limba de predare greacă, cl. I-VIII — 1965; muzica pentru școlile cu limba de predare maghiară, cl. I-IV — 1966; muzica pentru școlile cu limba de predare germană, cl. I-IV — 1966; muzica pentru școlile cu limba de predare română, cl. I-IV — 1966; muzica pentru școlile cu limba de predare ucraineană, cl. I-IV — 1966; muzica pentru școlile cu limba de predare bulgară, cl. I-IV — 1966; muzica pentru școlile cu limba de predare polonă, cl. I-IV — 1966; muzica pentru școlile cu limba de predare greacă, cl. I-VIII — 1965; muzica pentru școlile cu limba de predare maghiară, cl. I-IV — 1966; muzica pentru școlile cu limba de predare germană, cl. I-IV — 1966; muzica pentru școlile cu limba de predare română, cl. I-IV — 1966; muzica pentru școlile cu limba de predare ucraineană, cl. I-IV — 1966; muzica pentru școlile cu limba de predare bulgară, cl. I-IV — 1966; muzica pentru școlile cu limba de predare polonă, cl. I-IV — 1966; muzica pentru școlile cu limba de predare greacă, cl. I-VIII — 1965; muzica pentru școlile cu limba de predare maghiară, cl. I-IV — 1966; muzica pentru școlile cu limba de predare germană, cl. I-IV — 1966; muzica pentru școlile cu limba de predare română, cl. I-IV — 1966; muzica pentru școlile cu limba de predare ucraineană, cl. I-IV — 1966; muzica pentru școlile cu limba de predare bulgară, cl. I-IV — 1966; muzica pentru școlile cu limba de predare polonă, cl. I-IV — 1966; muzica pentru școlile cu limba de predare greacă, cl. I-VIII — 1965; muzica pentru școlile cu limba de predare maghiară, cl. I-IV — 1966; muzica pentru școlile cu limba de predare germană, cl. I-IV — 1966; muzica pentru școlile cu limba de predare română, cl. I-IV — 1966; muzica pentru școlile cu limba de predare ucraineană, cl. I-IV — 1966; muzica pentru școlile cu limba de predare bulgară, cl. I-IV — 1966; muzica pentru școlile cu limba de predare polonă, cl. I-IV — 1966; muzica pentru școlile cu limba de predare greacă, cl. I-VIII — 1965; muzica pentru școlile cu limba de predare maghiară, cl. I-IV — 1966; muzica pentru școlile cu limba de predare germană, cl. I-IV — 1966; muzica pentru școlile cu limba de predare română, cl. I-IV — 1966; muzica pentru școlile cu limba de predare ucraineană, cl. I-IV — 1966; muzica pentru școlile cu limba de predare bulgară, cl. I-IV — 1966; muzica pentru școlile cu limba de predare polonă, cl. I-IV — 1966; muzica pentru școlile cu limba de predare greacă, cl. I-VIII — 1965; muzica pentru școlile cu limba de predare maghiară, cl. I-IV — 1966; muzica pentru școlile cu limba de predare germană, cl. I-IV — 1966; muzica pentru școlile cu limba de predare română, cl. I-IV — 1966; muzica pentru școlile cu limba de predare ucraineană, cl. I-IV — 1966; muzica pentru școlile cu limba de predare bulgară, cl. I-IV — 1966; muzica pentru școlile cu limba de predare polonă, cl. I-IV — 1966; muzica pentru școlile cu limba de predare greacă, cl. I-VIII — 1965; muzica pentru școlile cu limba de predare maghiară, cl. I-IV — 1966; muzica pentru școlile cu limba de predare germană, cl. I-IV — 1966; muzica pentru școlile cu limba de predare română, cl. I-IV — 1966; muzica pentru școlile cu limba de predare ucraineană, cl. I-IV — 1966; muzica pentru școlile cu limba de predare bulgară, cl. I-IV — 1966; muzica pentru școlile cu limba de predare polonă, cl. I-IV — 1966; muzica pentru școlile cu limba de predare greacă, cl. I-VIII — 1965; muzica pentru școlile cu limba de predare maghiară, cl. I-IV — 1966; muzica pentru școlile cu limba de predare germană, cl. I-IV — 1966; muzica pentru școlile cu limba de predare română, cl. I-IV — 1966; muzica pentru școlile cu limba de predare ucraineană, cl. I-IV — 1966; muzica pentru școlile cu limba de predare bulgară, cl. I-IV — 1966; muzica pentru școlile cu limba de predare polonă, cl. I-IV — 1966; muzica pentru școlile cu limba de predare greacă, cl. I-VIII — 1965; muzica pentru școlile cu limba de predare maghiară, cl. I-IV — 1966; muzica pentru școlile cu limba de predare germană, cl. I-IV — 1966; muzica pentru școlile cu limba de predare română, cl. I-IV — 1966; muzica pentru școlile cu limba de predare ucraineană, cl. I-IV — 1966; muzica pentru școlile cu limba de predare bulgară, cl. I-IV — 1966; muzica pentru școlile cu limba de predare polonă, cl. I-IV — 1966; muzica pentru școlile cu limba de predare greacă, cl. I-VIII — 1965; muzica pentru școlile cu limba de predare maghiară, cl. I-IV — 1966; muzica pentru școlile cu limba de predare germană, cl. I-IV — 1966; muzica pentru școlile cu limba de predare română, cl. I-IV — 1966; muzica pentru școlile cu limba de predare ucraineană, cl. I-IV — 1966; muzica pentru școlile cu limba de predare bulgară, cl. I-IV — 1966; muzica pentru școlile cu limba de predare polonă, cl. I-IV — 1966; muzica pentru școlile cu limba de predare greacă, cl. I-VIII — 1965; muzica pentru școlile cu limba de predare maghiară, cl. I-IV — 1966; muzica pentru școlile cu limba de predare germană, cl. I-IV — 1966; muzica pentru școlile cu limba de predare română, cl. I-IV — 1966; muzica pentru școlile cu limba de predare ucraineană, cl. I-IV — 1966; muzica pentru școlile cu limba de predare bulgară, cl. I-IV — 1966; muzica pentru școlile cu limba de predare polonă, cl. I-IV — 1966; muzica pentru școlile cu limba de predare greacă, cl. I-VIII — 1965; muzica pentru școlile cu limba de predare maghiară, cl. I-IV — 1966; muzica pentru școlile cu limba de predare germană, cl. I-IV — 1966; muzica pentru școlile cu limba de predare română, cl. I-IV — 1966; muzica pentru școlile cu limba de predare ucraineană, cl. I-IV — 1966; muzica pentru școlile cu limba de predare bulgară, cl. I-IV — 1966; muzica pentru școlile cu limba de predare polonă, cl. I-IV — 1966; muzica pentru școlile cu limba de predare greacă, cl. I-VIII — 1965; muzica pentru școlile cu limba de predare maghiară, cl. I-IV — 1966; muzica pentru școlile cu limba de predare germană, cl. I-IV — 1966; muzica pentru școlile cu limba de predare română, cl. I-IV — 1966; muzica pentru școlile cu limba de predare ucraineană, cl. I-IV — 1966; muzica pentru școlile cu limba de predare bulgară, cl. I-IV — 1966; muzica pentru școlile cu limba de predare polonă, cl. I-IV — 1966; muzica pentru școlile cu limba de predare greacă, cl. I-VIII — 1965; muzica pentru școlile cu limba de predare maghiară, cl. I-IV — 1966; muzica pentru școlile cu limba de predare germană, cl. I-IV — 1966; muzica pentru școlile cu limba de predare română, cl. I-IV — 1966; muzica pentru școlile cu limba de predare ucraineană, cl. I-IV — 1966; muzica pentru școlile cu limba de predare bulgară, cl. I-IV — 1966; muzica pentru școlile cu limba de predare polonă, cl. I-IV — 1966; muzica pentru școlile cu limba de predare greacă, cl. I-VIII — 1965; muzica pentru școlile cu limba de predare maghiară, cl. I-IV — 1966; muzica pentru școlile cu limba de predare germană, cl. I-IV — 1966; muzica pentru școlile cu limba de predare română, cl. I-IV — 1966; muzica pentru școlile cu limba de predare ucraineană, cl. I-IV — 1966; muzica pentru școlile cu limba de predare bulgară, cl. I-IV — 1966; muzica pentru școlile cu limba de predare polonă, cl. I-IV — 1966; muzica pentru școlile cu limba de predare greacă, cl. I-VIII — 1965; muzica pentru școlile cu limba de predare maghiară, cl. I-IV — 1966; muzica pentru școlile cu limba de predare germană, cl. I-IV — 1966; muzica pentru școlile cu limba de predare română, cl. I-IV — 1966; muzica pentru școlile cu limba de predare ucraineană, cl. I-IV — 1966; muzica pentru școlile cu limba de predare bulgară, cl. I-IV — 1966; muzica pentru școlile cu limba de predare polonă, cl. I-IV — 1966; muzica pentru școlile cu limba de predare greacă, cl. I-VIII — 1965; muzica pentru școlile cu limba de predare maghiară, cl. I-IV — 1966; muzica pentru școlile cu limba de predare germană, cl. I-IV — 1966; muzica pentru școlile cu limba de predare română, cl. I-IV — 1966; muzica pentru școlile cu limba de predare ucraineană, cl. I-IV — 1966; muzica pentru școlile cu limba de predare bulgară, cl. I-IV — 1966; muzica pentru școlile cu limba de predare polonă, cl. I-IV — 1966; muzica pentru școlile cu limba de predare greacă, cl. I-VIII — 1965; muzica pentru școlile cu limba de predare maghiară, cl. I-IV — 1966; muzica pentru școlile cu limba de predare germană, cl. I-IV — 1966; muzica pentru școlile cu limba de predare română, cl. I-IV — 1966; muzica pentru școlile cu limba de predare ucraineană, cl. I-IV — 1966; muzica pentru școlile cu limba de predare bulgară, cl. I-IV — 1966; muzica pentru școlile cu limba de predare polonă, cl. I-IV — 1966; muzica pentru școlile cu limba de predare greacă, cl. I-VIII — 1965; muzica pentru școlile cu limba de predare maghiară, cl. I-IV — 1966; muzica pentru școlile cu limba de predare germană, cl. I-IV — 1966; muzica pentru școlile cu limba de predare română, cl. I-IV — 1966; muzica pentru școlile cu limba de predare ucraineană, cl. I-IV — 1966; muzica pentru școlile cu limba de predare bulgară, cl. I-IV — 1966; muzica pentru școlile cu limba de predare polonă, cl. I-IV — 1966; muzica pentru școlile cu limba de predare greacă, cl. I-VIII — 1965; muzica pentru școlile cu limba de predare maghiară, cl. I-IV — 1966; muzica pentru școlile cu limba de predare germană, cl. I-IV — 1966; muzica pentru școlile cu limba de predare română, cl. I-IV — 1966; muzica pentru școlile cu limba de predare ucraineană, cl. I-IV — 1966; muzica pentru școlile cu limba de predare bulgară, cl. I-IV — 1966; muzica pentru școlile cu limba de predare polonă, cl. I-IV — 1966; muzica pentru școlile cu limba de predare greacă, cl. I-VIII — 1965; muzica pentru școlile